AFGIFTEKANTOOR 3000 LEUVEN 1
36e jaargang - Nr. 3 - mei-juni-juli-augustus 2006

Tweemaandelijks onafhankelijk algemeen-cultureel tijdschrift van de vzw VKD-SPOORSLAG
Verantwoordelijke uitgever: André Vanhaeght, Jozef Kumpsstraat 59, 1560 Hoeilaart

België-Belgique
P.B.
3000 Leuven 1
BC 5971

Erkenning: P 306656

SPOORSLAG

Losse nummers: **€ 2,50**

Ondanks de niet-splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde

VIERT VLAANDEREN!

In dit nummer onder meer:

De RandKrant
✦
MUG's in de Vlaamse Rand
✦
Overijse Golf Club
✦
Meldpunt taalklachten
✦
Internationalisering Vlaamse Rand
✦
Sint-Pieters-Leeuw
✦
Drank en spijs
✦
Boekbespreking - Geschiedenis - Cultuur

LA BELGIQUE EN 'T HOF SMEEKTEN OM 'N AFKOELING:
...HET VLAAMSE PUIK VERSTOPT ZICH GEDWEE IN Z'N KOELKAST.

Editoriaal

BEGIN mei lazen we in de pers berichten over het aanwerven van Roemeense verpleegkundigen door Brusselse openbare ziekenhuizen. Men heeft daarvoor een webstek op poten gezet: www.nurses.be, volledig in het Frans wel te verstaan. In Roemenië worden kandidaat-verpleegkundigen gescreend, en vervolgens geholpen met hun administratieve rompslomp en met het zoeken naar een woonst hier in België. Ook de reis hierheen wordt georganiseerd door de Brusselse ziekenhuizen.

Ivan Mayeur (PS), de voorzitter van de koepel van openbare ziekenhuizen in Brussel, ziet er geen graten in om Roemeense verplegers tewerk te stellen in de Brusselse ziekenhuizen. Hij beweert immers dat hier in ons land geen verpleegkundigen te vinden zijn, en dat het systeem dat tot op heden wordt toegepast – namelijk werken met interimkrachten – veel te duur is. Jos Olbrechts, directeur verpleging van het ziekenhuis Sint-Jan in Brussel, is er evenwel in geslaagd om 90 vacatures in te vullen zonder gebruik te maken van de diensten van een interim-kantoor.
Ook voor de directrice van het Sint-Elizabethziekenhuis is er geen vuiltje aan de lucht. De Roemenen krijgen volgens haar de tijd om Nederlands te leren want ze worden eerst tewerkgesteld op het operatiekwartier "en daar slapen de patiënten toch". Niet alleen is dergelijke houding denigrerend ten opzichte van de patiënt, men kan zich tevens de vraag stellen hoe men dan komt tot communicatie over bepaalde handelingen die in de operatiezaal gebeuren, hoe de communicatie met andere persoonsleden en dokters verloopt, en hoe het er bij briefings aan toe gaat?
Is deze wervingscampagne van de Brusselse Irisziekenhuizen, na de fusies tussen eentalig Franstalige en tweetalige ziekenhuizen, een volgende stap in het volledig Franstalig maken of houden? Wie nurses.be reeds heeft bezocht kan vaststellen dat een van de onderdelen inderdaad 'Perfectionner votre français' is. Er wordt aan de kandidaten echter niet gezegd dat de arbeidsomstandigheden exact dezelfde zullen zijn als die van de Belgische verpleegkundigen, en er wordt hen ook niet uitgelegd dat in Brussel de wettelijke tweetaligheid de norm is.
De redactie is enerzijds van mening dat zowel de Vlaamse, Waalse en Brusselse overheid in de eerste plaats moet stimuleren wat we ze al in huis heeft. Men moet een baan als verpleger of verpleegster aantrekkelijker maken. Momenteel is het immers een zwaar beroep, moeilijk te verenigen met een gezinsleven, en is er sprake van zeer onregelmatige diensturen. Anderzijds is het ook belangrijk om in dit dossier de taal te bekijken als een aspect van het welzijn van de patiënt, en niet als een probleem van de taalwetgeving alleen.

De redactie

Bij het schrijven van bovenstaande tekst liet de redactie zich inspireren door het verslag van de plenaire vergadering van 3 mei 2006 in het Vlaams Parlement.

Redactie afgesloten op 30 mei 2006

In dit nummer:

Welke kant op met de Krant van de Rand . . . 3
Het publicitaire taalgebruik van Telenet . . . 4
Pittige MUG's . . . 5
Internationalisering van de Vlaamse Rand . . . 6
Vlaaams bewegen . . . 7
Overijse Golf Club onwettig of niet onwettig . . . 8
De ronde van Halle-Vilvoorde: Sint-Pieters-Leeuw . . . 10
11-Julivieringen . . . 13
Over borreltjes en bijtjes . . . 16
Eten om nooit te vergeten . . . 18
In Holland staat een huis . . . 19
Gevoelige taal op internet . . . 20
Samen geschiedenis opdiepen . . . 21
De Kronkel . . . 23
Kort genoteerd . . . 24

wett. dep. BD 25 412

36e jaargang - 2006
mei-juni-juli-augustus nr. 3

Tweemaandelijks tijdschrift van de vzw VKD-Spoorslag
Oplage: 2 550 exemplaren

JAARABONNEMENT:
Individueel: € 10 - Steunabonnement: vanaf € 15 - Losse nummers: € 2,50

BANKNUMMER van de vzw VKD-SPOORSLAG: KBC 434-2616581-10

AANGESLOTEN VERENIGINGEN:
De Beierij van IJse, Davidsfonds Hoeilaart, Davidsfonds Overijse, Davidsfonds Tervuren, De IJsezwaaiers Overijse, 't Genootschap Hoeilaart, De Notenboom, Marnixring Overijse De Vrijheijt, St.-Ceciliakoor Overijse, St.-Martinusharmonie Overijse, Tros Toneelvereniging Druivenstreek, UNIZO Overijse, Vakantiegenoegens Overijse, Vlaamse Klub Jezus-Eik, Vlaams Genootschap Overijse, Vlaamse Jongeren Overijse, VTB-VAB Hoeilaart

KERNREDACTIE:
Micheline Baetens, Jan De Broyer, Johan Deconinck, Ingrid De Wilde (Kronkel), Roeland Gillis, Jan Goossens, David Joly, Henri Otte, Francis Stroobants, Luk Vandeuren (redactiesecretaris), Dries Vanhaeght (voorzitter en illustraties)

Redactieadres:
Nijvelsebaan 71, 3090 Overijse - tel. 0495 55 72 18
e-post: vkd_spoorslag@yahoo.com

Webstek:
www.spoorslag.org

Grafische vormgeving:
Jan De Mulder (Kameleon Plus bvba), e-post: jan.de.mulder@telenet.be
tel. 02 687 91 37 - fax 02 305 38 13

VKD-SPOORSLAG vzw:
voorzitter: Dries Vanhaeght; ondervoorzitter: Jan Goossens; penningmeester: Johan Deconinck; Vlaamse aangelegenheden: Jan De Broyer; secretaris: Henri Otte; redactiesecretaris: Luk Vandeuren

Onze vereniging is aangesloten bij de Vlaamse Volksbeweging - Brabant, bij het Halle-Vilvoordekomitee en bij het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen.

De volgende VKD vergadering, gevolgd door een redactieraad, vindt plaats op woensdag 30 augustus 2006 om 20.00 uur in GCC Den Blank.

Welke kant op met de Krant van de Rand?

NA een jaar van bezinning over de zending en koepelfunctie van de vzw Vlaams Komitee Druivenstreek-Spoorslag bevestigen Brigitte Raskin's tien goede redenen om in de Vlaamse Rand te wonen het belang van een sluitende zendingstekst als basis van een koepelwerking waarin Vlamingen van alle slag zich kunnen vinden.

ZONDER OMWEGEN

De kleine en de grote schaal

Een goede reden dus om even stil te staan bij de column van Raskin, verschenen in de RandKrant van mei 2006, want het is een schoolvoorbeeld van hoe de Vlaamse overheidsmedia erin slagen om 'zonder omwegen' het tegenovergestelde te bereiken van waar VKD-Spoorslag voor staat, namelijk een Vlaamse, groene en landelijke eigenheid van de Druivenstreek en de Vlaamse rand. Wie de column niet gelezen heeft, kan het mei-nummer van de RandKrant raadplegen op www.derand.be. Ze is ook beschikbaar in verschillende openbare bibliotheken van de randgemeenten. Desnoods kunt u een kopie ervan opvragen bij de redactiesecretaris van Spoorslag.

"Grote, kleine of helemaal geen tuin, dat maakt hier niet uit", schrijft Raskin in punt 1 van haar rubriek. Het Zoniënwoud staat inderdaad ter beschikking van de randbewoner. Toch ontlast het ons niet van enige inspanning in de aanleg en onderhoud van een stukje eigen natuur als bijdrage tot het groene karakter van de streek. Bovendien wil men ons in één adem doen geloven dat we als randbewoner na decennia geluidgewenning niet langer nood aan stilte zouden hebben.

"... nabijheid van verscheidene autostrades heeft haar voordelen." Een andere goede reden om hier te wonen is de nabijheid van autostrades en luchthaven waardoor ons tuinpad als het ware de allure van een startbaan krijgt. Hoe deze verbindingswegen het Zoniënwoud versmachten en bijdragen tot verstedelijking en ontvlaamsing doet hierbij niets terzake want 'werelds' als we zijn, willen we toch in een minimum van tijd naar verre bestemmingen.

"..., onze verplaatsingen kunnen niet Belgischer zijn." De taalgrens zorgt er inderdaad voor dat onze verplaatsingen typisch Belgisch zijn. Laten we echter hopen dat het Belgische daartoe beperkt blijft, namelijk iets avontuurlijks dat niet langer een bedreiging inhoudt voor het Vlaamse karakter van onze streek. De oppervlakkigheid waarmee beleidsvoerders en media tegenwoordig ons territorialiteitsbeginsel huldigen steekt inderdaad schril af met het engagement van hun voorgangers die ons deze zo belangrijke zuidergrens hebben bezorgd.

"...,en op een buiige zondag ga ik liever per metro naar een Brusselse filmzaal..." Het betuttelend Vlaams beleid jegens cultuur en verenigingsleven zorgt inderdaad ook in de hoofdstad voor een concertencarrousel waaraan vanuit de rand gemakkelijk kan worden deelgenomen. Dat een dergelijk consumptiegedrag bijdraagt tot de McDonaldisering van ons verenigingsleven is daarbij slechts een te verdringen kritische reflex die het feest niet mag bederven.

"Het is hier dan ook niet langer dorps, iets wat ik toejuich en alleen bejaarde autochtonen betreuren." Het voorstedelijk woonkarakter toejuichen als dé emancipatie uit dorpse achterlijkheid is onvoorwaardelijk de laatste troeven in handen geven van projectontwikkelaars. Zijn zij het tenslotte niet die zich geroepen voelen ervoor te zorgen dat er "goed wordt gewoond" in een omgeving die nog in niets verschilt van eender welke voorstad in eender welk westers hoofdstedelijk gebied?

Laten we streven naar enige diepgang en eensgezindheid die ons doet samenwerken om van onze streek iets unieks te maken.

"De mentaliteit van de mensen is hier dan ook niet langer dorps, provincialistisch, nationalistisch,..." Het zich afkeren van een dergelijke mentaliteit is reeds lang een stereotiepe opvatting eigen aan de stedeling. Is het niet de (voor)stedelijke mentaliteit die ons beschaafd laat samenleven door vlot het aanbod van winkel-, sport- en cultuurtempels te consumeren? Gelukkig biedt de zending van VKD-Spoorslag nog de mogelijkheid om deze onverdraagzaamheid tegenover het platteland bij te sturen.

"...in woongebied zonder het stadium van industrialisering te moeten meemaken." Afwezigheid van landbouw en industrie zou een andere goede reden zijn om hier te wonen. Deze argumentatie ondersteunt natuurlijk het gedrag en de houding van de stedeling die zich vlot en beschaafd wil gedragen ver van dorpse toestanden en landelijke ongemakken. Er naar streven dat de boer zijn waardige bedrijvigheid hier in goed nabuurschap kan blijven uitoefenen is echter de enige garantie voor het behoud van de landelijke eigenheid die ons nog rest.

"Zo worden alle scholen hier internationaal en gemengd,..." De achtste goede reden betreft ons onderwijs dat door de aanwezigheid van buitenlanders gemakkelijker zou bijdragen tot de internalisering van het hedendaags multiraciaal overheidscredo. Na de schoolse indoctrinatie van de overtuiging dat dialect achterlijk is wordt daarmee de volgende onomkeerbare stap gezet in de creatie van de Europese *melting pot* ... op een ogenblik dat iedereen heeft kunnen vaststellen dat deze beleidsoptie in de Verenigde Staten faliekante gevolgen heeft.

"... een prima uitvalsbasis voor een zelfverzekerd leven, met zowel zin voor de grote als voor de kleine

schaal." Ervan uitgaan dat kinderen opgegroeid in een voorstedelijke omgeving zin voor het kleine zouden ontwikkelen is een ander twijfelachtig argument dat door de sociale dynamiek eigen aan verstedelijking wordt ontkracht. Kinderen worden er immers deel van het groter neoliberaal project óf worden marginaal. Willen we hen nog de tussenweg voor een menswaardige ontwikkeling blijven aanbieden zullen we eensgezind de verdediging van het kleine op ons moeten nemen. Slechts op deze manier zullen we een afdoend tegenwicht vormen tegen een universele marktideologie waarin met een steeds grotere arrogantie het kleine wordt verdrongen.

"...extra zouden gelden als dit gebied een gewoon mooi stukje Vlaanderen zou zijn,..." Alleen een kafkaiaanse hersenkronkel kan ons doen besluiten dat alle genoemde "goede redenen" extra zouden gelden indien we zouden worden toegelaten de rand als een mooi stukje Vlaanderen te beheren. Immers, indien we ons zelfgenoegzaam à la Raskin blijven wentelen in het comfort dat de verstedelijking ons biedt zullen we zelfs niet ons autochtoon bejaard status moeten afwachten om ons gefrustreerd de vraag te moeten stellen waarom we hier niet langer "thuis" zijn. Laten we in onze media dus stoppen met het aanpraten van dergelijke oppervlakkigheden en streven naar enige diepgang en eensgezindheid die ons doet samenwerken om van onze streek iets unieks te maken waarvan volgende generaties zich de fiere erfgenamen zullen kunnen blijven noemen.

Dirk Jena

De volledige zendingstekst van VKD-Spoorslag kunt u terugvinden op www.spoorslag.org of in Spoorslag nummer 1 van 2006.

Het publicitaire taalgebruik van Telenet

De voorbije maanden voerde Telenet in de regio Halle-Vilvoorde via de kabel eentalig Franstalige publiciteit. In een schriftelijke vraag aan bevoegd minister Geert Bourgeois (N-VA) laat Vlaams parlementslid Eric Van Rompuy (CD&V) zijn ongenoegen duidelijk blijken: "Dit is ontoelaatbaar en staat in schril contrast met de inspanningen die de Vlaamse overheid wil doen om het Vlaams karakter van de rand rond Brussel te versterken."

Teneinde een langdurige juridische strijd te vermijden, heeft Bourgeois rechtstreeks contact opgenomen met Telenet. De daaropvolgende besprekingen hebben geleid tot de volgende afspraak, die schriftelijk werd bevestigd door Etienne Blomme, secretaris-generaal van Telenet:

– Afgezien van de zes faciliteitengemeenten, zal Telenet de huis-aan-huisbrochures in geheel Halle-Vilvoorde nog louter eentalig Nederlands verspreiden. In de faciliteitengemeenten zal Telenet de huis-aan-huis-brochures in het Nederlands en het Frans verspreiden.

– Wat de boodschappen op het mozaïekkanaal betreft wenst Telenet dezelfde aanpak te hanteren. In heel Halle-Vilvoorde zal het mozaïekkanaal eentalig Nederlands zijn. Indien voor de faciliteitengemeenten technisch geen aparte tweetalige versie mogelijk is – wat waarschijnlijk is – zal ook daar het mozaïekbeeld enkel in het Nederlands uitgezonden worden.

David Joly

GRENSLAND vzw

Kindvriendelijke vereniging die opkomt voor het behoud van de Nederlandse taal en cultuur.

zomerkamp Van 6 tot 15 augustus voor kinderen van 6 tot 16 jaar.

Het kamp en de spelen staan altijd in het teken van een periode uit onze eigen rijke en Vlaamse geschiedenis. Elke dag opnieuw bieden de monitoren een gevarieerd animatiepakket aan. Een avontuurlijke en Vlaamse kampsfeer gegarandeerd! **Inschrijvingen en inlichtingen: tel. 02 569 10 44 - www.grensland.org - informatie@grensland.org**

Deze kinderen begeleiden, ook iets voor jou? Neem snel contact! leidster/leider

VERZEKERINGEN
detienne & partners
Justus Lipsiusplein 5 - 3090 Overijse
tel. 02 687 44 44 - CDV nr. 43364 - fax 02 688 08 82

Périgord (Frankrijk)
L'Eperon d'Or
De betere vakantiewoning voor rustige volwassenen
Verwarmd privé zwembad • Jacuzzi • Rust
Vlaamse degelijkheid
Ganse jaar geopend
Tel : 0033 553 54 55 78 • eperondor@worldonline.fr

Pittige MUG's

IN Spoorslag 2/2006 hebben wij nog maar eens onze bezorgdheid uitgedrukt rond de taaldiscriminatie die weelderig woekert bij de meeste ziekenhuizen die moeten instaan voor een snelle medische interventie bij ongevallen of andere noodgevallen in de Vlaamse rand.

De kern van de zaak ligt bij de bestaande wetgeving die tot stand is gekomen in een tijd dat er bijlange nog geen dagelijkse files stonden op de belangrijkste verbindingswegen met de betrokken ziekenhuizen langs de Vlaamse rand. De maatstaf was toen de afstand in kilometers tussen de plaats van het noodgeval en het ziekenhuis. De rijtijd van de ziekenwagen was niet doorslaggevend omdat men er vanuit ging dat de reistijd sowieso kleiner zou zijn bij een kortere afstand. In die wetgeving is eveneens bepaald dat de nooddiensten verplicht zijn hun patiënten naar erkende ziekenhuizen over te brengen. Het personeel van de ziekenwagens is niet opgeleid om te bepalen of de toestand van de patiënt levensbedreigend is. Wanneer zij op eigen risico naar een ander ziekenhuis rijden, dat iets verder op ligt, maar in rijdtijd veel sneller te bereiken is, dan worden zij voor een eventuele slechte afloop tijdens het transport verantwoordelijk gesteld en kunnen zij voor de rechtbank worden gesleurd! In het andere geval riskeren zijn een blaam.

Het is enkel wanneer er een arts gevonden wordt die bereid is om met de patiënt mee te rijden naar een ander ziekenhuis dat de ambulanciers hiervoor de toestemming kunnen krijgen. In het andere geval is er natuurlijk de MUG die de ziekenwagen begeleid naar het ziekenhuis waar zij gedetacheerd zijn. Voor de Druivenstreek is dit meestal Saint-Luc in St.-Lambrechts-Woluwe of eerder uitzonderlijk het St.-Elisabethziekenhuis in Ukkel, beiden gelegen in het Brussels Gewest. In Saint-Luc worden de patiënten helemaal niet in het Nederlands behandeld en in Sint Elisabeth is de toestand iets beter (daar worden nu snel-cursussen Nederlands gegeven specifiek gericht op medische interventies). Hier wordt toegegeven dat de kennis van het Nederlands door de artsen en het verplegend personeel belangrijk is. De laatste tijd zijn er minder medische interventies vanuit La Hulpe en Saint-Pierre in Ottignies.

Over deze schrijnende toestand werden door de federale volksvertegenwoordigers De Groote (N-VA), Van Biesen (VLD), Laeremans (VB) en De Vlies (CD&V) op 17 april 2006 enkele parlementaire vragen gesteld aan bevoegd minister Demotte (PS). Deze vragen hadden betrekking over de geplande ersatz MUG nu PIT (Paramedisch InterventieTeam) genaamd in de streek rond Halle (Vlaams-Brabant).

Uit zijn antwoord bleek dat indien het PIT een noodarts noodzakelijk acht deze zal blijven komen uit Tubize (Waals-Brabant) of uit Erasme (Anderlecht, Brussels Gewest). Er zal dus in geen geval beroep gedaan mogen worden op een Nederlandstalige noodarts uit het Mariaziekenhuis in Halle...!

Deze verklaring van de minister getuigt van slechte wil, obstructie en miskenning van de Vlaamse eigenheid van de streek. In vergelijking is de toestand in de Druivenstreek zelfs nog een stuk slechter.

Bij verkiezingen kiest men best voor politici die deze problematiek belangrijk genoeg vinden om er iets aan doen.

Pittig detail: Uit een verklaring van Luk Van Biesen blijkt dat Yves Leterme (CD&V) en de N-VA, tijdens een vergadering met de Halse kliniek, op het ogenblik van de mislukte splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde, druk op de ketel wilden zetten door tussen te komen in het dossier. Het bijna bereikte akkoord rond een volwaardige MUG in Halle werd uit reactie door minister Demotte teruggeschroefd tot een PIT. Als dat zo is, gaan onze Vlaamse minister-president die betrokken was bij dit dossier, de bevoegde minister uit de Vlaamse regering (Inge Vervotte, CD&V) en het St.-Maria-ziekenhuis niet vrijuit. Interpellaties hierover bleven eigenaardig genoeg onbeantwoord…

Zoals vroeger reeds geschreven: Bij verkiezingen kiest men best voor politici die deze problematiek belangrijk genoeg vinden om er iets aan doen. Maar dit is niet voldoende, deze politici moeten bovendien ondersteund worden door hun aanhorige partijen en dat is ander paar mouwen.

In 2007 zal er nieuwe federale regering moeten worden samengesteld. De noodzakelijke coalitie zal het voorwerp uitmaken van onderhandelingen en daar zijn wij Vlamingen jammer genoeg niet gedreven in. De afgesloten compromissen zullen dan wel weer het excuus zijn om niets te doen!

Uitkijken dus!

Henri Otte

Internationalisering van de Vlaamse Rand

FEDERAAL volksvertegenwoordiger Luk Van Biesen (VLD) bezorgde de redactie van Spoorslag cijfermateriaal over de bevolkingsevolutie tussen 31 december 2004 en 1 december 2005 in Kraainem, Wezembeek-Oppem, Overijse, Hoeilaart en Tervuren. Hieruit blijkt dat het aantal vreemdelingen uit niet-EU-landen is gestegen. Men stelt ook een stijging vast van het aantal EU-burgers met 56 personen tot 14.503.

Verhouding Belgen / EU en niet EU Vreemdelingen ALGEMEEN voor de vijf gemeenten samen.

Toestand	*31 december 2004*	*%*	*1 december 2005*	*%*	*+/-*
Belgen	63.974	78.72	63.991	78.50	+ 17
EU-burgers	14.447	17.78	14.503	17.78	+ 56
Niet EU-vreemdelingen	2.844	3.50	3.033	3.72	+189
TOTAAL	81.265	100	81.527	100	+262

Top tien niet Belgen in de brede rand op 31/12/2004 - 1/12/2005

1.	Groot-Brittanië	3368 - 3395
2.	Nederland	2655 - 2665
3.	Duitsland	2626 - 2499
4.	Frankrijk	1328 - 1365
5.	Italië	1110 - 1145
6.	Portugal	505 - 507
7.	Spanje	502 - 520
8.	USA	603 - 550
9.	Ierland	358 - 336
10.	Griekenland	333 - 334

Bron: Persmededeling Luk Van Biesen, 15/03/2006

Volgens Van Biesen kopen EU-burgers bovendien steeds meer woningen dan dat ze huren, wat de immobiliënmarkt in de Vlaamse Rand verder onder druk zet. De hierboven geschetste bevolkingsevolutie leidt ook tot een daling van de inkomsten uit personenbelasting voor de lokale besturen. De meeste EU-burgers kennen immers een gunstig fiscaal regime.
Om het tij te doen keren vraagt Luk Van Biesen vanuit het federaal parlement volgende maatregelen van de Vlaamse overheid:

- Gebiedsgericht woonbeleid met het Nederlands als voornaamste basisvoorwaarde: bouw van sociale woningen, verwerven van betaalbare kavels, realisatie van koop -of huurwoningen, steun voor renovatie van koopwoningen
- Ernstige sensibilisatiecampagnes voor het gebruik van het Nederlands als "de" streektaal. Een aanzet geven of opleggen aan de anderstaligen om Nederlands te leren is aangewezen en het begin van alles.
- Steun aan Nederlandstalig onderwijs door specifieke pedagogisch-didactische ondersteuning aan de basisscholen die een groot aantal anderstalige leerlingen tellen. Pedagogische controle van de Vlaamse overheid op de Franstalige basisscholen in de faciliteitengemeenten, die van oorsprong opgericht werden om de Nederlandse taalvaardigheid aan te leren aan de anderstaligen inwoners van deze faciliteitengemeenten.
- Onze gemeenten moeten het probleem van anderstaligen en de specifieke gevolgen op de inkomsten gecompenseerd krijgen. Dit kan bijvoorbeeld door een verhoging van de bijdragen van het gemeentefonds zoals door het gemeentebestuur van Hoeilaart werd voorgesteld (zie Spoorslag nr. 5-6 van 2005).

Tenslotte schrijft Van Biesen het volgende over de houding van de Vlaamse Beweging: *"De strategie van de Vlaamse Beweging hield tot op heden te weinig rekening met de fundamenteel gewijzigde situatie, nl. met de Europeanisering en internationalisering in de Vlaamse Rand. Kunnen onze dorpen groen en Vlaams blijven ondanks de druk van de verfransing en ondanks de druk van internationalisering?"* Een merkwaardige uitspraak, als men bijvoorbeeld weet dat de Vlaamse Volksbeweging reeds op 15 december 1996 (!) een congres hield over Europa. In de congrestekst lezen we o.m. in resolutie 14: *"14.2 In hun niet-ambtelijke contacten dienen de Europese instellingen en hun medewerkers de taalwetgeving van de vestigingsplaats te eerbiedigen."* Misschien dat de liberale partij van de heer Van Biesen deze resolutie kan overnemen bij het eerstkomende VLD-congres over Europa of de Vlaamse Rand?

Ook in de platformtekst (dd. mei 2000) van het Halle-Vilvoorde Komitee staat: *"Een belangrijk element in de overconcentratie te Brussel is de functie van Brussel als hoofdstad van Europa en vestigingsplaats van steeds meer internationale instellingen. Deze instellingen en hun ambtenaren zijn principieel welkom, ook wanneer zij zich in Vlaanderen vestigen. Wel mag van hen verwacht worden dat zij het Vlaamse karakter van onze regio erkennen en eerbiedigen, en dat zij, wanneer zij hier langere tijd verblijven, de taal van de gemeenschap waar zij wonen, aanleren."*

De Vlaamse Beweging schenkt wel degelijk voldoende aandacht aan de internationalisering van de Vlaamse Rand. Niet alleen in Spoorslag verschijnt regelmatig een artikel over de invloed van de internationale gemeenschap op de Vlaamse randgemeenten, ook andere tijdschriften zoals Doorbraak, Meervoud of Vrijbuiter publiceren over de problematiek. Het is niet de Vlaamse Beweging die het laat afweten, maar de partijpolitiek. Zij moeten het tij doen keren.

David Joly

Wasserij IRIS nv
Winddroog - Halfklaar - Kastklaar - Droogkuis: Luxe
Verhuur Unisteam tapijtreiniger
Ophaling en levering aan huis
Brusselsesteenweg 542 • Jezus-Eik - Overijse
Tel. 657 05 02

mimi's optiek
hoorapparaten & kontaktlenzen gratis op proef
gemeenteplein 23 hoeilaart tel. 02/657 19.72

klavertje
Baby- en kinderboetiek
Stationsstraat 44
3090 Overijse
Tel. 02 687 91 14

Werkgebied Vlabinvest uitgebreid

De beslissing is nu definitief: het werkgebied van Vlabinvest wordt uitgebreid. Hierdoor zal het Investeringsfonds voor grond- en woonbeleid voor Vlaams-Brabant actief kunnen worden in 39 gemeenten in plaats van de huidige 9. Vlabinvest bestrijkt dan alle gemeenten van het arrondissement Halle-Vilvoorde en de gemeenten Kortenberg, Bertem en Huldenberg uit het arrondissement Leuven.
Dat de Vlaamse Rand wordt geconfronteerd met blijvende prijsstijgingen van bouwgronden, woningen en appartementen weten we al langer. Die prijsstijgingen leiden tot een uitwijking van de oorspronkelijke bewoners van de randgemeenten. Via Vlabinvest wordt hen een betaalbaar alternatief geboden. Steeds meer gemeenten in Vlaams-Brabant voelen echter die uitwijkingsdruk. *"Vlabinvest is geen tovermiddel maar het helpt wel. En daarom wordt het werkgebied van Vlabinvest uitgebreid"*, aldus Vlaams minister van Wonen Keulen (VLD). Deze uitbreiding was trouwens ook opgenomen in de verklaring van de Vlaamse regering van 18 mei 2005 met betrekking tot het actieplan voor de Vlaamse rand.

Eentalig Franse poststempels

Heeft u zich – tot voor kort toch – ook gestoord aan de eentalig Franse poststempels op omslagen die vanuit Brussel werden verstuurd? Het gaat om zogenaamde stempelvlaggen, dit zijn stempels met een commerciële boodschap. Op vragen van volksvertegenwoordiger Francis Van Den Eynde (VB) antwoordde staatssecretaris voor overheidsbedrijven Bruno Tuybens (sp.a) eerst dat omwille van technische redenen in Brussel X enkel met eentalig Franse en Nederlandse stempelvlaggen kon gewerkt worden… om dan enkele maanden nadien – mede na een advies ter zake van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht – te bevestigen dat De Post voortaan in Brussel X toch tweetalige stempels zal gebruiken. Een federaal staatssecretaris zou toch moeten weten dat het Nederlands en het Frans in onze hoofdstad op gelijke voet moeten staan?

Verkoopakten moeten in het Nederlands

Tijdens de vergadering van het "Platform van de gemeenten uit de Vlaamse rand" op 21 april ll. werd beslist om alle notarissen vriendelijk maar met aandrang te verzoeken om de taalwetgeving strikt na te leven. Notarissen stellen vaak handelingen die onderworpen zijn aan de gecoördineerde wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken, de zogenaamde SWT, waarvan de correcte naleving gecontroleerd wordt door de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT).
Voor hun correspondentie met gemeenten van Vlaams-Brabant moeten de notarissen gevestigd in Vlaams-Brabant of in Brussel-Hoofdstad het Nederlands gebruiken. Ook zullen zij de akten m.b.t. de verkoop van gronden en woningen in Vlaams-Brabant in het Nederlands moeten toesturen aan de Vlaams-Brabantse gemeenten in het kader van regelgeving op het voorkooprecht uit de Vlaamse Wooncode. Al te vaak wordt nog tegen deze regels gezondigd.
"Door te eisen, zoals wettelijk voorzien, dat de akten in het Nederlands worden opgesteld zal het voor de kopers van panden in Vlaams-Brabant duidelijk worden dat zij een onroerend goed aankopen in het Vlaamse landsgedeelte, wat meteen kan bijdragen tot het beter vrijwaren van het Vlaamse karakter van de regio", aldus gedeputeerde Toine De Coninck (sp.a). Het Platform van de gemeenten uit de Vlaamse rand werd in 2005 opgericht en werkt aan twee centrale aandachtspunten: het vrijwaren en versterken van het Vlaamse karakter in de Vlaamse rand en het onthaalbeleid van anderstaligen en nieuwkomers.

Internet toch niet voor iedereen?

Volksvertegenwoordiger Bart Laeremans (VB) heeft minister van Informatisering Vanvelthoven (sp.a) ondervraagd over de huis-aan-huis-brieven die de voorbije dagen verspreid werden in Brussel en in de faciliteitengemeenten i.v.m. de campagne "Internet pour tous – Internet voor iedereen". Deze brieven zaten in een vensteromslag en waren zo geplooid dat alleen de Franstalige hoofding "Lettre du gouvernement federal" leesbaar was.
Het gaat hier om een manifeste schending van de taalwetgeving. In Brussel mogen immers enkel gepersonaliseerde overheidsberichten eentalig zijn of in eentalige omslagen verspreid worden. En in de Vlaamse rand gaat de campagnebrief in tegen de omzendbrief Peeters. Indien er tweetalige zaken verspreid worden, moet het Nederlands er bovendien steeds voorrang hebben.
Minister Vanvelthoven antwoordde dat er iets moet misgelopen zijn bij de uitvoering en dat momenteel wordt onderzocht waar het fout ging. Hij erkende wel dat de taalwetgeving geschonden werd, en bood publiek zijn verontschuldigingen aan.

Luk Vandeuren

Bezoek ook eens www.spoorslag.org!

Overijse Golf Club: onwettig of niet ontwettig?

OP 25 april jl. is er een nieuw vonnis gevallen inzake het omstreden golfterrein langsheen de Gemslaan te Overijse.

Een overzicht

Het terrein werd in 1988-1989 aangelegd in een gebied dat in het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse (1979) deels als landbouw- en deels als bosgebied is ingekleurd. Het gebied wordt in het noorden en het oosten omgeven door het Zoniënwoud-Domein van Marnix. Niet onbelangrijk om weten is dat het zowel in het KB van mei 1960 als in de inventaris van de landschappen opgemaakt door het bestuur van stedenbouw en ruimtelijke ordening van 1963 als landschap zijn opgenomen. Om mogelijke ongunstige ontwikkelingen te voorkomen werd het terrein als onderdeel van het domein van Marnix in 1985 geklasseerd. Die klassering werd om verstaanbare redenen aangevochten door de familie De Marnix en in 1985 vernietigd omdat de motivering onvoldoende omkleed was. AROL (de Administratie Ruimtelijke Ordening en Landschappen) catalogeerde het terrein in 1987 als agrarisch-landschappelijk waardevol. De gronden liggen in een ankerplaats. Ankerplaatsen zijn de meeste waardevolle landschappen, wat niet wil zeggen dat ze niet zwaar aangetast kunnen zijn. Een deel van het golfterrein tenslotte is gelegen in Habitatrichtlijngebied. Dit alles om duidelijk te maken dat het niet gaat om een banaal stukje landbouwgrond.

Hier werd dus in 1988-1989 een golfterrein neergepoot. Dit moet gesitueerd worden tegen de achtergrond van de golfrage eind jaren tachtig, waarbij eigenaars na de definitieve vastlegging van de bodemstemming door de gewestplannen, in de aanleg van golfterrein een mogelijkheid zagen om hun eigendommen meerwaarde te verlenen. De golfsector was enkel geïnteresseerd in de mooiste stukjes open ruimte. Van de 23 door de privé-sector eind jaren tachtig geplande terreinen, situeerde de overgrote meerderheid zich in natuurgebied, bosgebied, park of landschappelijk waardevol gebied.

Het geval Overijse is hiervan een schrijnend voorbeeld. Eind 1987 deed de BVBA Golf Practice Club een bouwaanvraag. Die werd door stedenbouw negatief geadviseerd omdat het terrein gelegen was in agrarisch en in bosgebied. Het homogene CVP-bestuur – waaronder Eric Schamp – leverde daarop een bouwweigering af.

En toen ging de bal aan het rollen. In plaats van de geëigende procedure te volgen – beroep bij de provinciale deputatie – ging de club van start met de werken. De club beweerde geen bouwvergunning nodig te hebben en stoelde zich hiervoor op een schrijven van toenmalig minister voor ruimtelijke ordening Jean Pede, die stelde dat *"uw project strikt genomen niet vergunningsplichtig is indien geen ontbossingen, geen bouwwerken of verbouwingen worden uitgevoerd, geen bestemmingswijzigingen van bestaande gebouwen worden doorgevoerd en tevens geen aanmerkelijke reliëfwijzigingen. Voor wat deze laatste activiteit betreft wordt als norm doorgaans 50 cm aangehouden."* Nergens stelde de minister echter dat het project aan die voorwaarde beantwoordde. Vast staat dat de golfclub te kwader trouw handelde en maximaal misbruik maakte van de onduidelijkheden in de wetgeving.

De golfsport kent machtige beschermers in Vlaanderen. Tegen een lobby die invloed heeft tot op het niveau van de Vlaamse regering, durven weinig rechters in te gaan.

De gemeente liet de werken meermaals stilleggen, maar de golfclub stoorde zich daar niet echt aan. De club daagde de gemeente wel voor de rechter met de eis elke verdere stopzetting der werken te laten verbieden en te laten verklaren dat de werken niet vergunningsplichtig waren. Daar ging de rechter nooit op in. De golfclub verwijst steeds naar een uitspraak van het Hof van Beroep van november 1988, die de stopzetting der werken van 18 april ophief. Die uitspraak had, zoals de rechter trouwens zelf zei, geen algemeen karakter en betrof slechts één specifiek bevel tot stopzetting, dat dan weer gebaseerd was op een specifiek proces-verbaal van de gemeente.

In elk geval doet de gemeente geen verdere pogingen de werken te laten stilleggen. Het schepencollege dagvaardt de golfclub wegens de bestemmingswijziging van de vroegere boswachterwoning naar clubhuis, maar vreemd genoeg niet wegens de aanleg van het terrein zelf. De eis van het college werd afgewezen omdat men nagelaten had toestemming te vragen aan de gemeenteraad. Die toestemming werd verleend eind 1992, maar een rechtszaak werd onbegrijpelijk genoeg niet meer ingeleid. Wat had de gemeente erbij te verliezen? Wie niet waagt niet wint.

Misschien verkoos men te wachten tot de perikelen rond het Bijzonder Plan van Aanleg nr. 44 (Hoog Jezus-Eik) waren afgelopen. Dat plan, dat overigens pas nadat het golfterrein was aangelegd, officieel werd goedgekeurd, nam heel wat van de voorschriften van het klasseringsbesluit van 1979 over en verbood uitdrukkelijk het inrichten en het gebruik van de terreinen als wedstrijd-, speel- en sporterrein. De golfclub vroeg de vernietiging bij de Raad van State. Die procedure nam maar liefst 10 jaar in beslag. Pas op 3 maart 1999 kwam er een uitspraak. De eis van de golfclub werd afgewezen.

Ondertussen was Eric Schamp echter burgemeester. Die was voorstander van het behoud van de golfclub. Het was de administratie stedenbouw die tegen het golfterrein in november 1999 een vordering bij het parket inleidde. Stedenbouw vroeg de staking en het herstel in de oorspronkelijk toestand. Van die vordering werd verder niets meer gehoord. Wie de persartikels over de achterstand bij het Brusselse parket heeft gelezen, kan vermoeden dat het dossier in een of andere kast ligt te beschimmelen.

Het nieuwe gemeentebestuur (Overijse2002-Groen-VLD) was de golf in meerderheid niet goed gezind. Het college porde stedenbouw aan om stappen te ondernemen, maar stapte zelf niet naar de rechtbank, ongetwijfeld om de VLD niet voor het hoofd te stoten. Een dubbelzinnige houding. In maart 2003 stelde stedenbouw de verschillende bouwovertredingen op het

terrein nogmaals vast. Omdat er in de strafvordering bij het parket geen schot kwam, dagvaardde stedenbouw eind 2004 de club dan maar op basis van de wet van januari 1993 betreffende een vorderingsrecht inzake bescherming van het leefmilieu. Dit is een burgerlijke procedure.
De eis werd op 10 juni 2005 afgewezen. De rechter oordeelde dat de aanleg van het terrein (reliëfwijzigingen, vijvers, parking, verhardingen enz.) inderdaad in strijd was met de wet want uitgevoerd zonder enige vergunning. Een belangrijke opsteker want de golfclub had al die jaren staande gehouden dat de aanleg volledig wettelijk was gebeurd. Minder positief was dat de rechtbank van eerste aanleg stelde dat de inbreuken inmiddels verjaard waren en niet langer strafbaar. Nochtans ligt een deel van de golf onmiskenbaar in bosgebied en daar is de instandhouding van bouwmisdrijven in de huidige stand van de wetgeving nog steeds strafbaar.
Stedenbouw ging dan ook in beroep. Dit beroep loopt nog steeds. Onder druk van het actiecomité Golf Overijse D'Eruit tekende het gemeentebestuur derdenverzet aan tegen het vonnis en dagvaardde het de golf nog eens afzonderlijk. De gemeente vroeg de staking van het strijdig gebruik en het herstel.

De drietalige webstek van Overijse Golf Club.

De uitspraak van 25 april 2006

De rechter herhaalde dat de aanleg van het terrein in strijd was met de wet. De rechter oordeelde ook dat de instandhouding van de bouwmisdrijven nog steeds strafbaar is want deels (clubhuis, parking) in kwetsbaar gebied. Omdat er eenheid van opzet was, zijn ook de overtredingen in landbouwgebied ook nog steeds strafbaar. Ook deze keer legt de rechter het herstel niet op. De wet van 1993 geeft hem de mogelijkheid een afweging te maken. Hij oordeelt dat de gemeente te lang gewacht heeft. Dat is een bizarre redenering, die er op neer komt dat de mensen die de rechtsgang belemmerd hebben, hiervoor beloond worden. Eric Schamp heeft immers zes jaar lang de golf de hand boven het hoofd gehouden en ook de VLD was tegen een rechtszaak in de huidige coalitie. Bovendien valt niet in te zien hoe de nalatigheid of de laattijdigheid van de overheid, kan gebruikt worden als argument om een zware stedenbouwkundig misdrijf onbestraft te laten.

Wat nu?

Op het ogenblik dat dit nummer van Spoorslag verschijnt zal reeds geweten zijn of de gemeente in beroep gaat tegen de uitspraak. Daar ziet het in elk geval naar uit. Ook het beroep van stedenbouw loopt nog. Er kan alleen maar gehoopt worden dat de rechter daar een moedigere beslissing zal durven nemen.
Pessimisme is echter aangewezen. De golfsport kent machtige beschermers in Vlaanderen. Tegen een lobby die invloed heeft tot op het niveau van de Vlaamse regering, durven weinig rechters in te gaan, zeker als de wet hen een afwegingsmogelijkheid geeft waarachter ze zich kunnen verschuilen om hun maatschappelijke verantwoordelijkheid te ontlopen. Elke vorm van bouwmisdrijven herstellen is in Vlaanderen hoogst impopulair. Dat is bedroevend, want het brengt ons leefomgeving ernstige schade toe.

Cordeliu

Naschrift: Het College van Overijse heeft inmiddels beslist om in beroep te gaan tegen de uitspraak.

KUNSTHANDEL JEAN RIGAUX
Justus Lipsiusplein 15 - Overijse centrum
www.jean-rigaux.be 02 687 73 26
Alles voor de knutselaar, de kunstenaar en de kunstliefhebber.

Wijnkelders SONIËN (Pips Luppens)
Brusselsesteenweg 538, 3090 Overijse
Tel. 02 657 33 20
Open van 8 u. tot 12 u.
en van 13 u. tot 18 u.
Zondag gesloten!

Luppe
Feestzaal tot 40 pers.
familiefeest
koffietafel,
vergadering...
P.I. Taymansstraat 9, 3090 Overijse - 02 687 73 29
Gesloten: dinsdag en woensdagvoormiddag

De **VLAAMSE JONGEREN OVERIJSE**
een jeugdvereniging waar je pret kan maken en waar je je ook kan inzetten voor een **VLAAMS** en **GROEN** Overijse.
Ons jeugdhuis **DE KLOMP** is gelegen in de Heuvelstraat 46
...een ietwat grauwe gevel, maar eens den dorpel over...
OPEN: woensdag: 12 u. - 15 u. (vakantie vanaf 20 u.); vrijdag: vanaf 15 u.; zaterdag: vanaf 20 u.

Sint-Pieters-Leeuw

ONZE vorige aflevering eindigde in de buurt van het station van Lot. De Jozef Huysmanslaan wordt Fabrieksstraat en daarna Kerkstraat en we zijn aan het Kerkplein van …

Ruisbroek

Een woondorp met veel industrie aan het kanaal Brussel-Charleroi en de Zenne, licht golvend terrein van 22 tot 32 m, 354 ha groot en bijna 6.000 inwoners (1.674 per km²) waarvan 12,5 % vreemdelingen (och ja, de politieke correctheid verplicht mij buitenlanders te zeggen). Er wonen hier dus 1.675 inwoners per km? en dat is heel wat. De O.L.Vrouwekerk, gebouwd in Romaans-Byzantijnse stijl dateert van 1895 en is in bezit van een zijaltaar waar men het bekkenbeen kan vereren van de gelukzalige Jan Ruusbroec, de Groenendaalse eremiet die hier het levenslicht zag in 1293. Niet ver van de kerk staat het volledig omgracht kasteel De Helle uit de 18e eeuw. We nemen de Stationsstraat, kruisen de spoorweg, dan de Ruisbroeksesteenweg, rechts de Frederik Coevoetstraat en weer rechts de Georges Wittouckstraat en zijn in …

Zuun

Een woondorp met 6.600 inwoners en een moderne Sint-Lutgardiskerk uit 1965 van de Antwerpenaar Frans de Groodt met overdekte zuilengang en binnenplein. Een monumentaal glasraam werd ontworpen door Jacques Lovic uit Chartres en het grote openluchtbeeld van de heilige is van Luc van Ruyssevelt uit Oudenaken. We nemen de Jan Vanderstraetenstraat (wat een naam!) en links de Wilderkasteellaan en komen aan de schilderachtige Zuunbeekvallei waar het *Wilderkasteel* verrijst op de plaats waar van 1259 tot 1795 de benedictinessenpriorij van *Klein-Bijgaarden* bloeide. We steken de Zuunbeek over met de Klein-Bijgaardenstraat, vervolgen met de Stokerijstraat, nog rechtdoor de Meibloemstraat en rechts de Gaston Deruyverstraat en zijn in …

Negenmanneke

Nog een woondorp met 6.700 inwoners waarvan 13,42 % buitenlanders. De mo-

Lutgardis van Tongeren
(Flamingante avant la lettre)

Tongeren heeft een belangrijke heilige 'gebaard': Lutgart die in 1182 in de Ambiorixstad werd geboren. Haar moeder was van (vervallen) adel, vader was een handelaar die heel zijn bezit verloor toen zijn schip en de goederen erop in een storm verdwenen. Alle pogingen om van hun dochter Lutgart een godvrezend iemand te maken, mislukten. Zelfs toen ze als twaalfjarige naar het Sint-Catharinaklooster in Sint-Truiden werd gestuurd om haar opleiding te voltooien, leek Lutgart niet voor religieuze argumenten vatbaar. In dat benedictinessenklooster was zij allesbehalve braaf en oppassend. Net als haar vriendinnen had ze meer aandacht voor jongens dan voor studieboeken. Een normaal meisje dus dat bovendien erg knap was en heel wat jongelui uit de Ambiorixstad het hoofd op hol joeg. Uitgerekend op een moment dat ze met een vriend zat te flirten, kreeg Lutgart een visioen, zag ze de gekruisigde Heer op haar afkomen. De legende vertelt dat Hij haar Zijn zijdewonde toonde en sprak: "Lutgart, waarom zoek je toch naar aardse liefde? Geef Mij je liefde. Ik bén liefde." Vanaf dat moment richtte Lutgart al haar aandacht op Jezus Christus, die zij haar 'hemelse bruidegom' noemde. Voortdurend vasten en veel mystieke ervaringen bepaalden haar leven. Lutgart wilde trouwens op geen enkele manier nog te maken hebben met aardse genegenheid, wat duidelijk bleek toen vader-abt het nonnenklooster bezocht. De abt gaf elke non een kus, maar Lutgart wilde daar niet van weten. Haar deugdzaamheid viel uiteraard ook de andere nonnen op, zodat ze haar al op 24-jarige leeftijd tot priorin benoemden. Lutgart was daar allesbehalve gelukkig mee, vond dat die benoeming haar contemplatief leven in de weg zou staan en ging om die reden zelfs uit het klooster weg. In 1206 sloot zij aan bij een groepje vrouwen die samenleefden in het dorpje Awirs tussen Hoei en Luik. De vrouwen wilden in volstrekte armoede Christus navolgen en betrokken in 1212 het klooster van Aywières in Couture-Saint-Germain, dorpje van de gemeente Lasne.

De laatste elf jaar van haar leven was Lutgardis blind. Hoewel zij tot aan haar dood op 16 juni 1246 in het Waalse klooster bleef wonen, heeft Lutgart vreemd genoeg nooit Frans willen leren. De legende wil zelfs dat ze er in haar gebeden uitdrukkelijk om vroeg dat de Franse taal voor haar een gesloten boek zou blijven. Een 'flamingante avant la lettre' dus wel. Meteen ook de reden waarom zij werd uitgeroepen tot patrones van de Vlaamse beweging. Zij is ook de patrones van Tongeren en van Vlaanderen, van blinden, van taal en letteren, van zwangere vrouwen. Vanzelfsprekend is de devotie voor Lutgardis het grootst in Tongeren – de Sint-Lutgardiskerk daar trekt nog veel bezoekers – maar bestaat ook nog op 't Hasselt (Bree). In het klooster Mariënlof in Kerniel (klooster van Colen) bevindt zich nog de koorstoel van de heilige Lutgardis die destijds in het Sint-Catharinaklooster in Nonnemielen (bij Sint-Truiden) heeft gestaan. Elke dag nog zitten in deze stoel mannen en vrouwen met vruchtbaarheidsproblemen die naar het klooster komen om alsnog een zwangerschap of het goede verloop ervan af te smeken. Volgens de zusters worden veel van die smeekbeden verhoord. Geregeld zien we hier mensen die op de verjaardag van hun kind even langskomen om Sint-Lutgart dank u te zeggen.

derne *Sint-Stefanuskerk* uit 1935 heeft mooie muurschilderingen en een modern glasraam. Het is ook de meest verfranste wijk van Sint-Pieters-Leeuw. Aan het Koning Albert I-plein nemen we links de Brusselbaan (wat een draak van een straatnaam) en komen in de wijk …

Rattendaal

Van het *Kasteel van Rattendaal* is vandaag niet veel meer te zien dan een stukje van de façade ingewerkt in een moderne villa. Rattendaal is één van de meest historische plaatsen van Leeuw. Reeds in 1174 wordt er melding van gemaakt. Begijn Mathilde van Rattendaele schonk haar woning en aanhorigheden te Rattendaele aan het begijnhof Onze Lieve Vrouw ten Wijngaerd bij Brussel. In de 15e eeuw moet geheel die streek één omsloten veld geweest zijn (een blok van beluiken). In 1621 kwam Rattendaal in het bezit van de familie Triest (Karel Triest was ridder en lid van de Raad van Vlaanderen). Zijn dochter Anna Triest trouwde met Antonius de Viron die o.a. heer van Rukkelingen was. Via de laatste heren van Leeuw, de familie van der Dilft, en graaf de Villers de Woelmont (in 1844), werd het kasteel in 1894 eigendom van baron Albert T'Serclaes en verbouwd. In 1977 werd het kasteel aangekocht door het Continental Theological Seminary. Het wordt gebruikt voor bijbel- en theologiestudies. Recent werden een paar vleugels aangebouwd. De Vagevuurstraat en de Vlezenbeeklaan brengen ons weldra in …

Vlezenbeek

Woondorp van 1003 ha en een dikke 3.300 inwoners (Vlezenbekenaars of *kersenboeren*) of 331 per km?. Het landschap is golvend van 30 tot 80 m en wordt bespoeld door de Vlezenbeek en de Zobbroekbeek. Er is nog 42 ha bos. Oudste vermelding Flesembeca (1211) of wilgenbeek. De gotische *O.-L.-Vrouwekerk* heeft meubilair uit de 18e eeuw en een kansel uit 1680. De Postweg en de Inkendaalstraat brengen ons naar het *Kasteel van Inkendaal*. In 1474 hoorde het kasteel samen met de "Plattenviver", de "Burchtgrecht" en een heuveltje, toe aan Jan Andries. Het geheel was in leen gehouden door een Brussels kastelein. In 1686 waren er in Vlezenbeek 5 landhuizen. Het landhuis van de graaf van Coloma noemde men "Inkendaal". Het is een complex in classicerende barokstijl met opvallende dakkapellen en Dorische zuilen. Vanaf het einde van de 19e eeuw kwam het kasteel in verscheidene handen. Na 1940 werd het goed gekocht door de vzw en koninklijke instelling *"De Bijtjes"*. Er werden veranderingen doorgevoerd. Het complex is nu in gebruik als tehuis en gespecialiseerd ziekenhuis voor patiënten met motorische en neurologische problemen die onder permanent toezicht moeten blijven. Het gebouw is omgeven door paviljoenen en een mooi park. Verder de Postweg en we komen aan het *Kasteel van Nederlo*. De "Hove ter Nederloe" werd reeds in 1386 vermeld. Het kasteel dateert uit de 16e eeuw, is opgetrokken met trapgevels en gotische kruisvensters en is een mooi voorbeeld van Vlaamse Renaissance. Het is het oudste burgerlijk gebouw in Vlezenbeek. Onder de trapgevel is een witte zandsteen aangebracht met het wapenschild van de familie Beeckman, vijf rozen in een 2-1-2 opstelling. Merkwaardig is het stenen kantwerk rond de ingangsdeur waarin het familieblazoen van het geslacht Ofhuys is ingewerkt. Het is nu privé-bezit.

Nog wat verder de Postweg en aan de afspanning De Vijfhoek rechts de Appelboomstraat, eventjes op het grondgebied van Gaasbeek (Groenstraat) en nogmaals rechts de Konijnenstraat naar het *Kasteel Groenenberg*. Omstreeks 1900 bouwde notaris Charles Claes het landhuis Groenenberg naar ontwerp van de Brusselse architect Y. Evrard. Het was het 'grootste kasteel van Vlezenbeek', een knipoog naar de overbuur in Gaasbeek, 'het grootste kasteel van het Pajottenland'. Landschapsarchitect Edmond Galoppin ontwierp het park rechts van de hoofdingang. Hij was ook de ontwerper van het Bulskampveld in Beernem en het Josaphatpark in Schaarbeek. Het park links werd enkele jaren later aangelegd, volgens Galoppins principes. Van het kasteel vertrokken zes zichtassen langs de belangrijkste onderdelen van het park naar de oneindigheid van het landschap rondom. Vijf 'vista's' bestaan vandaag nog, al eindigen ze op één uitzondering na bij de grenzen van het park. In de tweede wereldoorlog bezetten hoge Duitse officieren het kasteel. Het achterste terras verbergt nog altijd de betonbunker waarin ze schuilden tijdens geallieerde luchtaanvallen. Na de bevrijding richtten Britse en Amerikaanse soldaten veel schade aan. De afhandeling van het oorlogsschadedossier duurde zo lang, dat de eigenaars het onbewoonbaar geworden kasteel nooit meer betrokken. Het gebouw verviel tot een ruïne. Sommige delen van het park verwilderden, andere werden gebruikt voor landbouw. In 1981 verkocht erfgename Cécile Houtart het landgoed met bijbehorende hoeve en park aan de Vlaamse overheid. De afdeling Bos & Groen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap herstelde het grootste deel van het park op basis van Galoppins plannen. Het domein werd ook verrijkt met onder andere collecties rododendrons. Het kasteel is niet toegankelijk voor bezoekers. Het herbergt de diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Terug naar onze Postweg die we rechts opslaan en aan een vork links de Brabantsebaan. Als we rechts de Molenborrestraat inslaan komen we in …

Sint-Laureins-Berchem

Piepklein woondorpje van 117 ha en 350 inwoners (301 per km^2). Golvend terrein van 30 tot 67 m bespoeld door Molenbeek en Beisbeek. De gotische *Sint-Laurentiuskerk* is het belangrijkste gebouw en eerder een grote kapel die oorspronkelijk bestond uit een koor (15e eeuw) en een schip (17e eeuw). In de 18e eeuw werd een portaal bijgebouwd waardoor helaas het juiste bouwjaar, dat in de zuidergevel met grijze baksteen vermeld staat, onleesbaar geworden is. De laatste uitbreiding van dit kerkje en de glasramen in het koor dateren van 1902. De kerk staat op de bovenrand van de helling aan de Molenbeek. Ook het interieur is merkwaardig. We vervolgen de Molenborrestraat en nemen links de Gaasbeekstraat naar …

Oudenaken

Nog zo een godvergeten dorpje van 246 ha en 385 inwoners (156 per km^2). Golvende velden van 30 tot 57 m waar de Zuunbeek tussen loopt. Nog 7 ha bos. De oudste vermelding van 966 luidt Haldenacha, Germaans voor toebehorend aan Haldo. *Kerk van Sint-Petrusbanden* uit 1911. De Baasberg; rechts de Brabantsebaan en iets verder links de Hoogstraat. We volgen de Zuunbeekvallei tot …

Sint-Pieters-Leeuw

Hoofddorp van de gelijknamige gemeente dat ook nog *Rink* wordt genoemd. De gemeente Sint-Pieters-Leeuw beslaat 4.037 ha en telt 30.850

Sint-Pieterskerk.

Kasteel Coloma..

inwoners (764 per km²). Bij de verkiezingen van 2000 was de gemeenteraad als volgt samengesteld: 14 CD&V, 6 VLD, 5 PF (de Franstaligen), 2 SpA, 1 Voluit Vlaams en 1 Groen. De burgemeester is Lieve Vanlinthout van CD&V (gekende voorvechtster voor de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde) en het college bestaat uit CD&V met SpA.
Het dorp Sint-Pieters Leeuw telt 7.650 inwoners (Leeuwenaars) en is een woondorp met heuvelig land van 25 tot 62 m aan de Zuunbeek en telt nog 20 ha bos. Op het dorpsplein met kastanjebomen staat de *Sint-Pieterskerk*, een vertrouwd herkenningspunt in de Zuunvallei en de centrale blikvanger van het dorp. Belangrijke delen van dit gotisch gebouw dateren uit de 15e eeuw (kruisbeuk en het koor). Er zijn aanwijzingen dat er reeds in de 9e eeuw een kerk bestond in Leeuw. Maar het is niet duidelijk waar die zou gestaan hebben. De westertoren daarentegen werd samen met het traptorentje en het schip pas in de 16e eeuw gebouwd. Het hele gebouw is opgetrokken in verscheidene steensoorten: witte zandsteen, Balegemse en Lediaanse kalksteen, kwartsteen, klein graniet en baksteen. De Sint-Pieterskerk werd verscheidene malen aangepast en gerestaureerd. Zo kreeg de toren een classicistisch portaal in 1768 en werden in 1783-1784 de zijbeuken vergroot en met de middenbeuk onder één dak gebracht. Niet alleen de buitenkant van de Sint-Pieterskerk is de moeite waard. Ook het meubilair getuigt van een rijk verleden. De aankleding en het meubilair zijn voornamelijk in Louis XVI en neogotische stijl. Blikvanger is de monumentale laat barokke preekstoel die in 1754 in opdracht van de toenmalige pastoor werd gemaakt door de Mechelse beeldhouwer Jan Frans Van Turnhout en die geïnspireerd is op de preekstoel van de Sint-Pieter- en Pauluskerk in Mechelen. Bijzondere aandacht verdienen ook het schilderij "De kruisiging van Sint-Pieter" dat toegeschreven wordt aan Jan Cossiers (1600-1671) en tegen de noorder koormuur hangt, het hoofdaltaar uit de 16e eeuw en de fresco's George de Geetere.
De Joseph Depauwstraat brengt ons naar het *Kasteel Coloma*, een blijvende getuige van het grote belang dat de "Heerlijckheydt van Sinte Peeters Leeuw" had in het land van Gaasbeek. Het Colomakasteel is een typisch voorbeeld van de overgang van een versterkt kasteel uit de 15e eeuw naar het "lusthuis" of "huys van plaisantie" ofte buitenverblijf. Het is een vierkant gebouw met vierkante hoektorens en een peervormig dak en omringt door beschermende vijvers. In plaats van smalle kijkgaten werden brede venstens voorzien en aan de gevels zien wij geen verdedigingsmiddelen meer. Op oude kaarten heet het kasteel van Leeuw "Hecke" of "Necke". Deze oude benaming is waarschijnlijk afgeleid van de 16e eeuwse eigenaar "Leenaert Van den Hecke" wiens vader schepen was te Brussel en in de kerk van Leeuw werd begraven in 1599. Vanaf het begin van de 17e eeuw veranderde het kasteel verscheidene malen van eigenaar, zowel door verkoop als door erving. Karel Vital Alexander de Coloma wordt door huwelijk met barones Eugenia Roose (in 1745) eigenaar van het kasteel. Zij was een afstammelinge van Jan Karel Roose, heer van Miremont, Spy, Calsteren, enz. die in 1687 het dorp Leeuw gekocht had van de heren van Gaasbeek. Het is sindsdien dat wij spreken van het "Kasteel van Coloma". Het is deze de Coloma die het kasteel verbouwt en het aanpast aan de toenmalige architecturale smaak. Graaf Jan van der Dilft de Borghvliet erfde een generatie later het kasteel. Het landgoed bleef vanaf dan de stamwoonst van die familie tot de dood in 1947 van gravin Antoinette, weduwe van graaf Albert de Limburg-Stirum. Het kasteel is nu volledig gerestaureerd en fungeert als gemeentelijk cultureel centrum en ruimte voor de gemeentelijke dienst cultuur. In het 15 ha grote kasteelpark zien wij nog een paar interessante bijgebouwen zoals het voormalig koetshuis van 1731 (nu een gezellige taverne) en een tuinpaviljoen met traptoren (eind 18e eeuw) dat nu het rozenmuseum is. Het park zelf werd oorspronkelijk aangelegd volgens de Franse stijl: dreefstructuren, rechthoekige vijver, vijverkanaal en de geometrische vormen van het park. Naderhand overheerste de Engelse stijl van tuinaanleg, wat ook hier merkbaar is. Getuige hiervan het zuidoostelijk deel van het park dat in de 18e en de 19e eeuw aan de Engelse stijl aangepast werd. In het Colomapark werd recent één van de mooiste rozentuinen, met drie belangrijke onderdelen, van Europa aangelegd dat te bezichtigen is van 15 mei tot 30 oktober.
Met de Topstraat en de Victor Maloustraat komen we aan de Pepingensesteenweg en daar verrijst de 300 m hoge *VRT-toren*, gebouwd in 1997 met een basis van 27 m. De betonnen constructie is 256 m, dan volgt een stalen koker van 25 m en erboven een 19 meter hoge spits van polyestervezel. Sindsdien zijn de ontvangsten van radio en TV merkelijk verbeterd in Vlaams-Brabant, behalve in de Druivenstreek. De Pijnbroekstraat brengt ons ten slotte naar Brukom, een gehucht waar het *Hof te Brukom* een voormalige hoeve is van de abdij van Terkameren. De Bergensesteenweg brengt ons hier in recordtempo naar Halle maar dat is voor een volgende maal.

(wordt vervolgd)
Roeland

Het Vlaams Komitee Druivenstreek-Spoorslag
organiseert, in samenwerking met de Vlaamse Jongeren Overijse
en met de steun van het gemeentebestuur van Overijse,
een 11-juliviering voor de druivenstreek.

11- juliviering Druivenstreek

Zondag 9 juli 2006
Den Bonten Os, Waversesteenweg 2 te Overijse
Vanaf 17.00 uur tot omstreeks middernacht

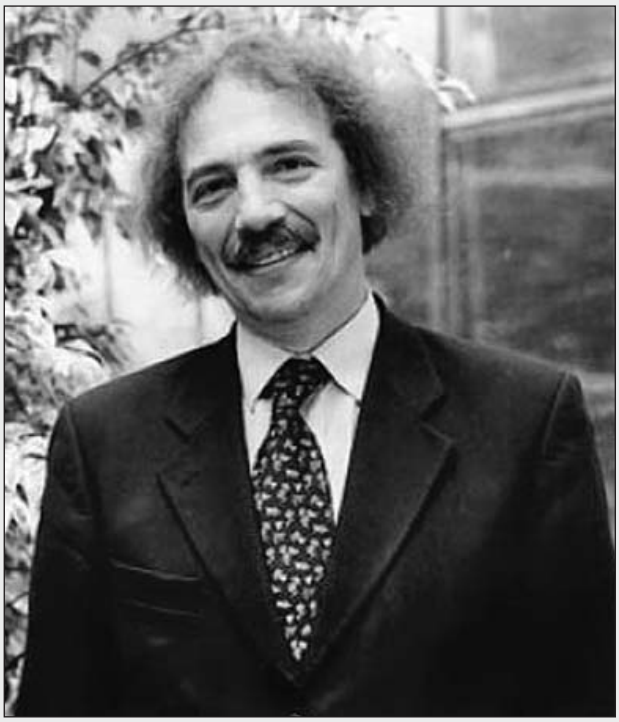

Programma:

- 17.00 – 18.10 uur: tijd voor een hapje en een drankje
- 18.10 – 19.00 uur: optreden Zakdoek (1)
- 19.00 – 19.30 uur: toespraak **Boudewijn Bouckaert**, voorzitter van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen (OVV).
- 19.30 – 20.30 uur: optreden Zakdoek (2)
- Vanaf 20.30 uur: gezellig samenzijn

Doorlopend: barbecue, kinderanimatie

Er is een TV-scherm voorzien voor de voetballiefhebbers!

Een woordje uitleg bij Zakdoek:

Geloof het of niet, maar Zakdoek – ooit het onderdeurtje van de Vlaamse folk – bestaat al 30 jaar. De bezetting van de groep bleef al die tijd ongewijzigd! Zakdoek lacht met alles en iedereen, in de eerste plaats met zichzelf. Een optreden van Zakdoek is een aaneenschakeling van muzikale, verbale en visuele onzin.

11- juliviering Hoeilaart

Vlaamse Feesten 2006

Zaterdag 1 juli 2006
Jan van Ruusbroecpark te Hoeilaart

(bij slecht weer: feesttent)

Vanaf 17u30:

Begin van de **academische zitting**, met als sprekers Vic Laureys (burgemeester) en Rik Van Cauwelaert (hoofdredacteur-directeur van het weekblad Knack).

Muzikaal opgeluisterd door het Ruusbroeckoor.

Gevolgd door een receptie.

Vanaf 20 uur:

2de editie van **Vlaanderen Zingt**, met overwegend Nederlandstalige nummers op het repertoire. Meer info op www.vlaanderenzingt.be.
Vlaanderen Zingt gaat door op de binnenkoer van de Kasteelhoeve, of bij slecht weer in de feesttent.

11- juliviering Overijse

11- julivieringen Tervuren en Brussel

Van vrijdag 7 tot en met zondag 9 juli vindt de vijfde editie van Hee Tervuren plaats in de gelijknamige gemeente.

Voor wie uitsluitend van Nederlandstalige muziek houdt, zijn er vrijdag vanaf 14 uur optredens van o.m. Danny Kerkhofs, Jo Vally, Buurman, De Fanfaar en De Kreuners.

Op het ogenblik dat de redactionele kopij voor dit nummer werd afgesloten, waren de programma's van de guldensporenvieringen te Brussel echter nog niet bekend. Maar naar jaarlijkse traditie organiseert Onthaal & Promotie Brussel op 11 juli zijn **Gulden Ontsporing** op en rondom de Grote Markt, en zal de **Vlaamse Volksbeweging** vanaf 15 uur zijn tenten opslagen op het Sint-Katelijneplein. Meer informatie vindt u respectievelijk op www.opbrussel.be en www.vvb.org.

VLAAMSE VOLKSBEWEGING vzw
wij gaan verder

SINT-MARTINUSSCHOLEN OVERIJSE

Algemeen vormend - Technisch - Beroeps

MIDDENSCHOOL

1ste jaar: leerjaar A
leerjaar B
2de jaar: Latijn
Moderne Wetenschappen
Handel
Beroepsvoorbereidend leerjaar
Kantoor-Verkoop + Verzorging-Voeding

COLLEGE

3de en 4de jaar:
ASO: Economie (4 uur wiskunde)
Economie (5 uur wiskunde)
Humane Wetenschappen
Latijn (4 uur wiskunde)
Latijn (5 uur wiskunde)
Wetenschappen
TSO: Handel
BSO: Kantoor

5de en 6de jaar:
ASO: Economie - Moderne talen
Economie - Wiskunde
Latijn - Wetenschappen
Humane Wetenschappen
Latijn - Wiskunde
Latijn - Moderne Talen
Moderne Talen - Wiskunde
Wetenschappen - Wiskunde
TSO: Boekhouden - Informatica
Handel
BSO: Kantoor

7de jaar BSO: Kantoorautomatisering en gegevensbeheer
Verkoop en Vertegenwoordiging

MIDDENSCHOOL
Lipsius B: 1e graad
Waversesteenweg 96
3090 OVERIJSE
tel. 02 687 82 46
fax 02 687 93 07
middenschool@smo-vzw.be
www.smo-vzw.be

COLLEGE
Lipsius A en C: 2e graad
Waversesteenweg 96
3090 OVERIJSE
tel. 02 687 72 70
fax 02 687 93 07
college@smo-vzw.be
www.smo-vzw.be

Nahon: 3e graad
Brusselsesteenweg 147
3090 OVERIJSE
tel. 02 687 74 83
fax 02 687 46 49
nahon@smo-vzw.be
www.smo-vzw.be

De Sint-Martinusscholen behoren tot Drieklank, de scholengemeenschap Overijse-Tervuren-Zaventem

Over borreltjes en bijtjes

Enkele mededelingen over mede

IN het kader van dit korte artikel ging uw onderdanige dienaar de straat op; en stelde 600 Vlamingen de vraag: wat is 'mede'? Meer dan de helft van de ondervraagden diende het antwoord schuldig te blijven. De resterende personen legden telkens een link met 'Oude Belgen' en 'honingbier'. Conclusie van het summiere onderzoek: het collectieve geheugen herinnert zich 'mede' niet, óf men grijpt terug naar de oudste tijden….én terecht, want daar situeert zich de glansperiode van deze honingdrank.

Mede – in al zijn vormen - is nooit volledig weggeweest. Niet tegenstaande het feit dat het allerlei invloeden heeft ondergaan blijft het de Europese cultuur- en cultusdrank bij uitstek. Verscheidene hedendaagse gebruiken en woorden doen ons herinneren aan de belangrijke plaats die mede ooit heeft ingenomen. Zo kent iedereen wel het Engelse woord 'honeymoon'[honingmaan(d)]; dit is een woord dat teruggaat op een Germaans gebruik waarbij pasgetrouwden één maand lang elke dag een hoorn met mede dienden te drinken om een vruchtbaar huwelijk af te dwingen… En als ik u vertel dat men in vroegere tijden een kop mede aan de zee schonk vòòr het anker van een schip werd gelicht; doet u dat dan niet denken aan het wijden van schepen en het stukslaan van een fles tegen de boeg? U merkt het; mede ligt verankerd in onze cultuur.

Dat mede een dergelijke prominente plaats heeft ingenomen kan om te beginnen al verklaard worden door het feit dat het hoofdingrediënt, honing, één der eerste voedselbronnen was. De afbeeldingen van honingjagers op prehistorische rotsschilderingen bevestigen dit. Dat deze honing tevens de eerst gekende bron van alcohol was, maakt mede tot de eerste gegiste drank. Ondermeer Plato laat ons weten dat wijn nog niet was uitgevonden, toen de mensen zich verzadigden met het drinken van 'nectar'… De Griekse 'nectar' of 'ambrosia' kan men vergelijken met mede. Daarbij aansluitend durven we te stellen dat de God Bacchus niet zozeer de God van de wijn was, maar meer specifiek die van de mede. Het is een idee dat versterkt wordt door een beeld van de Maenaden (volgelingen van Bacchus), die klimoptakken ronddroegen, met honingstroop bedekt.

Verder werd mede verschillende eigenschappen toegekend; kracht, viriliteit, onsterfelijkheid en poëtische vaardigheden zijn daar enkelen van.

Naamsverklaring

De betekenis van het Germaanse woord 'mede' (medo, medu, mjød, meth, …) is vaag. Het stamt vermoedelijk af van een Indo-europese oervorm. Het Sanskriet 'mādhu' betekent 'honing' evenals 'zoete drank'. Het Griekse méthē wil zeggen 'sterke drank'. Van het Germaanse 'mede' werd het Latijnse 'temētum' afgeleid, wat zoveel wil zeggen als 'intoxicerende drank'. Van dit woord dan weer leiden de Fransen hun woordje 'miel'(honing) af. We houden het dus op 'honingdrank'.

Aan mede werd verschillende eigenschappen toegekend; kracht, viriliteit, onsterfelijkheid en poëtische vaardigheden zijn daar enkelen van.

Hemelse ingrediënten

Mede werd niet zomaar gedronken als een soort 'wijn'; het was een verbindingsmiddel om in contact te treden met het Goddelijke en had een uitgesproken plaats binnen voor-christelijke religies. We stellen vast dat zowel mede, honing én het wezen dat voor deze honing zorgt - de bij - hoge plaatsen bezetten in de Indo-europese mythe.

In de Indische Veda's (1500-200 v.o.j) weet men te vertellen dat honing neerkwam uit de hemel als dauw en van de bloemen werd verzameld door de bijen. In de Rig-Veda worden Krishna en Indra 'Madhava' genoemd; 'de honing geborenen'. Hun symbool was de bij.

De Germaanse mythen kennen een soortgelijk verhaal waar mede als dauw van de Wereldboom druppelt.

Honing werd gezien als levensschenker en de bij werd geassocieerd met de ziel der mensen. Het was een boodschapper van de Goden. In de Perzische Mithrascultus verscheen de bij in de mond van een leeuw; zij verzinnebeelde het woord van God. 'Bij' in het Chaldees betekent trouwens letterlijk 'het woord'.

Wie de mede tot zich neemt verstaat dus de taal der Goden én kan communiceren met de Goden (in communie treden), zoals bvb. de Griekse Zeus die ook wel *Melissaios* wordt genoemd (hij die behoort tot de bijen); of met de Germaanse Wodan, want hij is bij uitstek de God van de mede en de poëzie (het scheppende woord).

Historiek

De ouden maakten hun offers met honing, voor zij dat deden met wijn…. (dixit Porphyrius)

Ooit werd mede gedronken bij de belangrijkste gebeurtenissen en feesten. Het bevat een essentie die onsterfelijk maakt. (De Hindoes spreken van 'Amrita'). Niet enkel speelde mede een daadwerkelijke rol in de ritualistiek, een zeer kenbaar gegeven bij feesten is het uitbrengen van heildronken met mede.

Bij de Germanen sprak men over de fullr (toast/heildronk; letterlijk te interpreteren als 'volle beker'). De eerst van deze dronken werd gewijd aan goden als Odhín voor overwinning en kracht. Een ander kopje mede aan Njörd voor vrede; een derde aan Freya voor een goed seizoen en een vierde aan Bragi, ter herinnering aan de doden.

Een specifieke bijeenkomst uit de Germaanse traditie noemde men Symbel of Sumbel (vrij te vertalen als 'drinkgelag'). Heildronken werden er gecombineerd met het zweren van eden, het vertellen van verhalen en zang. Deze Symbel hadden veelal plaats in speciale mede-hallen. Daar stonden medebanken, met goud omrand… alles herinnert aan de gouden kleur van de drank en zijn Goddelijke afkomst. Niet enkel was de drank daarbij belangrijk, ook de beker of hoorn waaruit het gedronken werd evenals de manier waarop het geschonken werd. Het Angel-

saksische heldendicht Beowulf geeft daar vele voorbeelden van.
In de middeleeuwen was mede de drank bij uitstek. Hiervan getuigen ondermeer volgende voorbeelden;
• In de 10e eeuw diende in Wales drie zaken onmiddellijk aan de Koning te worden gecommuniceerd: als eerste; elk oordeel van een rechter; ten tweede; elk nieuw lied en ten derde; elke ton met mede.
• In de 14e eeuw heeft men op een gegeven moment in een bepaald dorpje een brand geblust met de rijkelijk aanwezige mede. Dit bij gebrek aan water.

De middeleeuwse mede kon wel niet meer vergeleken worden met de zuivere mede van weleer. Tegen het einde van de 15e eeuw had gerst de plaats van honing ingenomen als gistingsmiddel en honing was niet langer het hoofdbestanddeel. Mede evolueerde meer en meer naar een echte 'sterke drank' en bleef onder allerlei vormen bestaan.
In de 18e en 19e eeuw kreeg de mens grote belangstelling voor nieuwe zoete wijnen als porto, sherry en madera. Mede belandde op de laatste plaats, hoewel de productie in steden als Antwerpen en Luik niet stilstond. De achteruitgang werd nog eens versterkt doordat in modernere tijden de honingindustrie niet langer gebruik maakte van natuurlijke honingraten; nieuwe kunstmatige graten zorgen voor een hoger rendement daar zij alle honing van zich afschudden en zodoende terug kunnen worden gebruikt. Vroeger waren het juist die honinggraten die men gebruikte om mede te maken.

Soorten mede

Traditionele mede:
– Bestaat hoofdzakelijk uit honing en water. Al dan niet met toevoeging van één of ander psychotrope stof.
Metheglin of Meddyglyn:
– Middeleeuwse mede met toevoeging van kruiden.
Fruitsappen en mede:
– Clarre(tte) of Pyment: druivensap met honing.
– Hypocras: honing, druivensap, kruiden.
– Cyser: vandaar 'cider' (van Lat. Sicera: sterke drank): appelcider en honing.
– Mulsum of melomel: honing, water en fruitsappen ander dan appels en druiven. De Romeinen gebruikten dit als dessert- of apperetiefwijn.
– Myritis: gemaakt van honing, oude wijn en bosbessen.
– Morat: honig, water en moerbeien.

Afgeleid hiervan zijn:
– Ale: afkomstig van het Angelsaksische 'ealu', het Ijslandse 'öl' en het Oud Pruisische 'alu', wat telkens 'mede' wil zeggen. De Engelse 'Ale' was oorspronkelijke een lichtere vorm van mede, met water aangevuld.
– Bier: het woord is mogelijk afkomstig van het Angelsaksische bi-wesa of bi-wisa: bijensap.

Zo, hopelijk bent u nu nieuwsgierig genoeg naar de smaak van de gouden mede en neemt u terug een stukje heiligheid in huis (een fles of twee, drie). Mede is inderdaad nog steeds te verkrijgen, hoewel eerder schaars…

Site nú tó symle
And onsœl meodo
Sige hréther secgum

Zit nu aan het banket
En open met mede
Moedige borsten der krijgers

Alwin Goethals

BRONNEN:
R. Gyre & C. Papazian (1986) Brewing mead; wassail! In mazers of mead. Brewers Publications – Colorado.

SLAGERIJ LEONARD
Waversesteenweg 54
3090 Overijse
02 687 71 39
Openingsuren:
ma.- vrij.: 8.30 u. - 12.30 u.
en 13.30 u. - 18.30 u.
za. 8 - 18.30 u.
don. en zon. gesloten

TUINARCHITECTUUR
PRIVETUINEN - BEDRIJFSGROEN
ONTWERP - AANLEG - ONDERHOUD - RENOVATIE
Eeuwfeestplein 9, 3090 Overijse
Tel. (02)687 51 05 - Fax (02)687 97 06
BRANKAER

Praat- en eetcafé
DE FOCUS
Justus Lipsiusplein 18
3090 Overijse
Tel./fax 02 687 36 61
www.defocus.be
Bij Annie en Benny

JULES PEETERS N.V.
VERZEKERINGSMAKELAARS
Gebr. Danhieuxstraat 6 - 3090 Overijse
Tel: 02 687 63 30 - Fax: 02 687 36 98
Email: verzekeringen@julespeeters.be - CDV nr. 11.252

Eten om nooit te vergeten

ZOALS reeds vermeld in Spoorslag 1/2006, ging de Dienst Cultuur van de provincie Vlaams-Brabant in oktober 2005 van start met het project 'Eten om nooit te vergeten'. Iedereen in onze provincie werd uitgenodigd om het familierecept te verklappen waarvan men het water in de mond krijgt.

Het eindresultaat is een kookboekje, dat men ook in digitale vorm gratis kan bekomen op volgende webpagina: http://www.vlaamsbrabant.be/objects/ontspannen/cultuur/digitaal_kookboekje. pdf. Het bevat meer dan 50 recepten waarmee iedereen nu aan de slag kan. Deze uitgave is echter meer dan alleen maar een receptenboek. Felix Alen (Vlaams Centrum voor Eet- en Tafelcultuur, Xaverius) zorgt voor een tiental hedendaagse bereidingen, en Eddie Niesten (Centrum Agrarische Geschiedenis) zorgt voor de historische beschrijving van al dat lekkers.
Ook enkele Overijsenaren hebben hun favoriete recepten en culinaire herinneringen ingestuurd. Zo denkt mevrouw Ann Bartholomees met veel plezier terug aan de ijsjes van tante Monique: *"De ijskristalletjes smolten op je tong en jaren heb ik met heimwee gedacht aan het ijs van mijn tante. Na twintig jaar hebben wij dit recept teruggevonden. Ik zal nog vaak dit dessert maken en ondertussen kan ik dan mijmeren over mijn leuke kinderjaren op Speelberg."*
Voor wie tijdens de zomer ook wil genieten van een lekker ijsje van tante Monique:

Benodigdheden
1/4 l melk, 2 dl room, 75 gr kristalsuiker, 1 pakje vanillesuiker, 2 eieren, bakje aardbeien of fruitsla

Bereiding
Eieren kloppen met driekwart van de suiker en de helft van de vanillesuiker tot een schuimige dikke massa. De melk aan de kook brengen.
De kokende melk wordt beetje bij beetje en al roerend bij het eimengsel gevoegd. Nog even op het vuur zetten, terwijl je goed roert (net niet laten koken). Wat laten afkoelen.
Slagroom opkloppen met de rest van de suiker en vanillesuiker. De slagroom onder de crème roeren. In de diepvriezer plaatsen tot juist op het punt dat het geheel begint te bevriezen.
Opkloppen voor het opdienen. Opdienen met aardbeien of fruitsla waar tante Monique twee eetlepels kirsch aan toevoegde.

In de provincie Vlaams-Brabant kan men trouwens met heel wat streekproducten kennismaken: regiowijnen, streekbieren, ambachtelijke kazen en vleesbereidingen, witloof, asperges, aarbeien en druiven, likeuren en jenevers, gebak, koekjes en confituren… Al deze specialiteiten zijn gemaakt met voornamelijk streekeigen grondstoffen, volgens traditionele regionale recepten en naar ambachtelijke wijze. Meer informatie kan men bekomen bij de vzw Streekproducten Vlaams-Brabant, Provincieplein 1 te 3010 Leuven. Telefoon: 016 26 72 28. Webstek: www.streekproducten-vlaams-brabant.be.

David Joly

Veevoeders - Granen
Duiven- en vogelsportartikelen
Meststoffen - Tuinzaden
Tuinartikelen
Gas Shell - Esso
GUIDO VANACKER
Terhulpensesteenweg 563, Maleizen-Overijse
Tel. (02)687 32 43
Woensdagnamiddag gesloten

PAROCHIECENTRUM
Ter Ijse
■ CAFETARIA
■ KOFFIETAFELS
■ VERGADERLOKALEN
■ FEESTZALEN
■ TONEELZAAL
Stationsstraat 8
3090 Overijse
Tel. 02 688 04 04

TASTENHOYE bvba
HOUTHANDEL - DOE-HET-ZELF -
DAKTIMMER - PLANCHETTEN - DEUREN -
ISOLATIE - RAMEN - VELUX - IJZERWAREN
Duisburgsesteenweg 128/135, Overijse
Tel. (02)687 72 45 - 687 65 98

DELAAN
MAYONAISE
TARTARE
MOSTERD
✻ Zonder kleurstoffen of bewaarmiddelen
✻ 100 % maïsolie
✻ OOK ZOUTARM TE VERKRIJGEN IN DIEETWINKELS
Fabrikant: VLOEBERGH, Abstraat 227, Overijse
Tel. (016)47 72 67

Davidsfonds
Mensen naar cultuur brengen en cultuur naar mensen
Actief Vlaams, actief christelijk, én onafhankelijk
BLIJDE-INKOMSTSTRAAT 79-81, 3000 LEUVEN, 016 31 06 00

MARC VANDEVIJVER
GEDIPLOMEERD SLOTENMAKER
Mechanische beveiliging en electronische sloten
Veiligheidscilinders en standaardcilinders
Veiligheidsbeslag en rozassen
Brandkoffers en inbraakwerende kluizen
Sleutels - Sluitplannen - Sloten - Deurpompen
Openen en sluiten van deuren 24u op 24 u
Email : marc.vandevijver@pandora.be
Erkend lid van de Vlaamse Slotenmakers Unie
Uw Vlaamse Slotenmaker in de Rand
Maken en herstellen van schrijnwerk en glas
Tel. & Fax 02 687 32 83 Dringende interventie
Dag&Nacht GSM 0475 40 27 00

de Ouwe Schuur
Salons - Traiteur
Terhulpsesteenweg 454 - Overijse (Maleizen)
Tel. (02)687 87 87 - Fax (02)687 33 33

In Holland staat een huis

Dr. Hans Marcel Becker
Levenskunst op leeftijd
Uitgeverij Eburon
2005 (vierde druk),
237 blz.
Prijs: 24.90 euro

IN Nederland heeft Humanitas negenentwintig verpleeghuizen, waar al de wensen van de bewoners centraal staan. De voorzitter van de raad van bestuur en hoogleraar Hans Becker (1942) wil heel Nederland overtuigen van de 'ja-cultuur' die in de verpleeghuizen van Humanitas heerst.

Om menselijk geluk gaat het in de wooncomplexen van Humanitas, en alles moet in dienst daarvan staan. Volgens Hans Becker wordt dat in de rest van de ouderenzorg te vaak vergeten en dat vindt hij een schande. Zorg hoort mensen plezier te geven en niet als resultaat te hebben dat ze wegkwijnen of liever dood willen, want dan is er iets behoorlijk fout. *"Menselijk geluk"*, zegt de hoogleraar Humanisering van de zorg, *"moet weer het hoofddoel worden van de zorg, en het is goed om daarover ook te theoretiseren."* (Trouw 5 april 2006)

Over zijn theorie, of beter gezegd de in praktijk gebrachte theorie van de Stichting Humanitas kan je lezen in Beckers' *'Levenskunst op Leeftijd. Geluk bevorderende zorg in een vergrijzende wereld'*. De auteur licht toe wat en op welke manier Humanitas voor ouderen met en zonder handicaps dat geluk organiseert. Met zijn brede maatschappelijke en wetenschappelijke ervaring – van taxichauffeur en pantryboy tot leraar, hoofdredacteur en wetenschappelijk hoofdmedewerker aan de Erasmus Universiteit – ontwikkelde hij een concept dat ook internationaal opzien baarde.

Humanitas probeert bij het organiseren van geluk in de praktijk zo praktisch mogelijk gebruik te maken van wetenschappelijk ontwikkelde inzichten. Een gedeelte van dit instrumentarium komt onder andere van theorieën van Veenhoven van de Erasmus Universiteit, van de grootmeesters Maslow en Petzold en van Csikszentmihalyi met zijn Flowtheorie. Bij al deze theorieën valt op dat bij het organiseren van geluk naast materiële zaken, ook psychologische, sociale en psychosociale omstandigheden een uiterst belangrijke rol spelen. Het zijn juist deze zaken die, historisch gegroeid, in het Nederlandse zorgland een vaak ondergeschikte rol hebben gekregen.

Uitgangspunten en kernwaarden van Humanitas zijn: de zogeheten ja-cultuur, de eigen regie en de eigen werkzaamheid van de cliënt, en de instelling als *'extended family'* of uitgebreid gezin.

Je moet in principe niet voor mensen zorgen, je moet zorgen dat ze voor zichzelf kunnen en willen zorgen.

Het sturingselement ja-cultuur krijgt daarbij zeer veel nadruk. Deze positieve manier van tegemoettreden gaat zo ver dat er eigenlijk geen nee meer gezegd mag worden op vernieuwingsideeën of wensen van medewerkers, cliënten, familie en vrijwilligers, en men in principe alleen nog van ja uit mag gaan. Dit stimuleert bewoners en familie in sterke mate zelf nog dingen te doen, te entameren en voor te stellen.

Ook de nadruk die gelegd wordt op de positieve, activerende, effecten van zelfwerkzaamheid van de cliënten en familie onder het motto 'je moet in principe niet voor mensen zorgen, je moet zorgen dat ze voor zichzelf kunnen en willen zorgen', 'te veel zorg is erger dan te weinig zorg', *'use it or lose it'* of 'rust roest' is zeer opvallend. Deze positieve effecten behelzen niet alleen biologisch minder achteruitgang, maar zijn ook psychologisch, sociologisch en economisch te duiden.

De extended family-aanpak is dan weer uiterst belangrijk voor de gelijkwaardige omgang, het aanboren van al het (ervarings)deskundigheidspotentieel, het bieden van een ambiance als voedingsbodem voor geluk en om aan cliënten, personeel en vrijwilligers te komen. Bij Humanitas gaan ze met elkaar om als een grote familie, zonder een witte jas aan te trekken. Niet 'zij' en 'wij' en dus niet de professionelen, die precies weten hoe het zit, en de zielige oudjes die niks meer kunnen. Het personeel ziet de bewoners als wijze ouderen.

Een heel imperium heeft Hans Becker sinds 1992 opgebouwd. Negenentwintig vestigingen, plus nog vijf in aanbouw. Allemaal grote, sfeervolle, mooie gebouwen, met ruime appartementen en beneden een dorpsplein, een kapsalon, winkeltjes, restaurants, een hoek met gloednieuwe computers, schilderijen aan de muur, volières vol vogels en huisdieren. De plaats waar een cliënt verblijft, is volgens Humanitas namelijk van eminent belang. Het is bijna onmogelijk een gelukkig levenseind te hebben in een bed in een vierpersoonskamer met als enige privacy een gordijn dat geuren en geluiden doorlaat. Ook een klein eenpersoonskamertje van twee op twee is niet geschikt.

Wat volgens Humanitas nodig is, zijn appartementen van minimaal tweeënzeventig vierkante meter, waarbij de

VLAAMS
GENOOTSCHAP
OVERIJSE

AKTIE
VORMING
ONTSPANNING

VLAAMS-NATIONALE VERENIGING
Tel. 02 305 53 86

Prof. Hans Becker.

nadruk gelegd wordt op de mogelijkheid van zelfwerkzaamheid. De woning moet 'levensloopbestendig' zijn, allerlei technische mogelijkheden hebben om, zelfs met handicaps, de overgebleven functies gewoon te blijven gebruiken. Om het welzijn te accentueren dienen de verpleging en verzorging enigszins verborgen aanwezig te zijn en de vrolijke activerende welzijnsdiensten de boventoon te voeren.
Hans Becker gelooft ook in menging. Om geen 'misère-eilanden' te krijgen, moet de bewoning gemengd zijn. In de levensloopbestendige Humanitascomplexen dienen jong en oud, ziek en niet ziek, rijk en arm, allochtoon en autochtoon door elkaar te kunnen wonen.
Met de nadruk op eigen activiteiten, leuke initiatieven en dingen die wél mogelijk zijn, zou Beckers' model wel eens een oplossing kunnen geven voor de problemen bij de organisatie van gezondheidszorg. Ouderen, partners en familie worden in een vrolijke omgeving en door een motiverende organisatie namelijk op een speelse manier zélf actief en worden met hun ervaringsdeskundigheid en inzet een grote en kosteloze steun voor de organisatie. Hans Becker probeert met dit toegankelijk boek aan te tonen hoe je menselijk geluk bevordert in de zorgwereld. Hij reikt ons bovendien een humanistische levensvisie aan die hoop biedt aan elke individuele oudere.

In een volgende Spoorslag wordt het boek *'Cirkels van zorg. Ethisch omgaan met ouderen'* besproken. Auteurs: Chris Gastmans en Linus Vanlaere, beide verbonden aan het Centrum voor Biomedische Ethiek en Recht (K.U.Leuven).

Micheline Baetens

Gevoelige taal op Internet

WAT je geschreven hebt, heb je geschreven. Het staat zwart op wit op papier, en je kan niet ontkennen dat het er staat. Soms komt het geschrevene harder over, of in elk geval anders aan dan je gewild hebt, maar je hebt het geschreven.

Vooral met elektronische post, die je om de haverklap verstuurt en waar je weinig zorg aan besteedt bij gebrek aan tijd, kan je je nog al eens 'mispakken'. Aan de telefoon of van man/vrouw tot man/vrouw, kun je er een nuance inleggen. In een berichtje gaat dat moeilijker. Een belangrijk deel van onze communicatie is namelijk non-verbaal van aard, al zijn we ons daar niet altijd van bewust. Daarom zijn er tekencombinaties in omloop die men smileys – lachebekjes - of emoticons – emo-ikoontjes - noemt.
Emo-ikoontjes dateren van in de oerperiode van het fidonet, een verre neef van het Internet. Toen was er van grafische pictogrammen en smoelentrekkerij lang nog geen sprake. Nuances in een e-bericht moest je dus met speciale karaktercombinaties duidelijk maken.
Zo betekent ;-) of ;) na een uitspraak: 'ik maak maar een grapje'. Er wordt wat afgelachen op Internet want het lachebekje is wellicht de meest gebruikte emoticon. Ander meest gebruikte emoticons zijn:
:-) blij, :-(bedroefd, :'-(traan van verdriet, :'-) traan van vreugde, ;-) knipoog, :-o verrast, :-/ sceptisch, :-# mijn lippen zijn verzegeld.
'Spreken is zilver, zwijgen is goud'. Bij elke vorm van communicatie geldt deze regel in hoge mate. Internet is een medium om het hoogst nodige te zeggen. Grappen maken doe je beter aan de toog van een gezellig café, dan kan je een misplaatste uitlating meteen rechtzetten met een schouderklop en een frisse pint. Zo raak je veel minder vlug je vrienden kwijt.

Nuttige verwijzingen:

- Diskidee - Het lachebekje en andere emoticons: http://www.diskidee.be/internet/cursussen/?id=4403
- Mijn Woordenboek.nl: Onnodig Engels: http://www.mijnwoordenboek.nl/engels-in-het-nederlands.php
- Startpagina over emo-ikoontjes: http://emoticons.pagina.nl

Micheline Baetens

PANORAMA
EETCAFE
Vrijdagavond, zaterdag en zondag
Verhuur van restaurant en zalen voor al uw feesten!
Hengstenberg 77 - 3090 Overijse
Tel. 02 687 71 98 - Fax 02 687 43 86
http://www.hotelpanorama.be - hotel.panorama@pi.be
Open van maandag tot vrijdag van 11.30 tot 14.30 u en van 18.30 tot 22.30 u.

11 juli meer dan een eeuw geleden…

Van Bruggeling Adolf Juliaan Duclos (1941-1925), priester, oudheidkundige, folklorist en publicist, diepen we vandaag een lied op dat een historisch getinte aanloop naar onze nationale feestdag wil zijn. In onvervalste romantische, neo-gotische stijl wordt het verhaal gebracht van de guldensporenslag. Van het lied Die Saghe van Groeninghevelt, getoonzet door priester Joseph Duclos, geven we om gevoelige zielen te sparen slechts de eerder brave voorlaatste strofe:

"De Ridderen liggen op veld en op wei;
de beek is geverwd met hun bloed;
de sporen die hangen aan 't kerkegewelf;
de leeuw heft zijn zegelied aan."

Het Vlaamsche Volk

DAGBLAD

Donderdag 11 Juli 1895

2e JAAR. 5 CENTIEMEN 'T NUMMER Nº 166.

Spreekdraad Nº 80.

FEESTNUMMER 11 JULI 1895

DIE SAGHE

VAN

GROENINGHEVELT

VLAANDEREN DIE LEEU!

Indrukwekkende Vlaamse Leeuw boven vijf Vlaamse provincieschilden, Waals-Brabant inbegrepen!

Negentiende-eeuwse romantiek hoort waarschijnlijk niet thuis in een modern tijdschrift en toch wil ik wat aandacht voor bijgevoegd document, een foto van dagblad "Het Vlaamsche Volk" van 11 juli **1895**. Het blad spreekt trots van een feestnummer en hanteert een puristisch Nederlands, dat ongetwijfeld wilde bijdragen tot volksverheffing en nationaal bewustzijn. "Opstel" van het dagblad gebeurde in de Brusselse Warmoesberg nr.16 en telefoneren met de redactie verliep via "spreekdraad" nr. 80!

Het gebeurde *75 - 25 - 100 - 50* … jaar geleden

1906 - 1906 - 1906

Onderwijstaal in de Druivenstreek en in Vlaanderen: *"Het gaat er ons op de eerste plaats om de 'Vlaamse taal' hoger te achten. In België zijn er immers velen die ongestraft het Vlaams negeren en het zelfs fijn vinden die taal te minachten."* Aan het woord zijn de Belgische bisschoppen, die in **1906** hun visie neerschreven over het onderwijs in het Nederlands.

1931 - 1931 - 1931

Overijse: De geslaagde erfgoeddag met een gezamenlijke uitvoering door de Overijsese muziekmaatschappijen in 'kleurenharmonie' ligt nog vers in het geheugen. Van de oudste aller harmonieën uit de streek, de Sint-Martinusharmonie, opgericht in 1822, krijgt u hierbij het programma van hun muziek- en toneelfeest uit **1931**. Bij Joseph Bergiers aan 't station, begon de muziekuitvoering met von Suppés 'Lichte cavalerie', 'Salut aux Lilloises', de Druïdenmars, de Paradijsvogel, 'Mijn Moederspraak' van Peter Benoit, gezongen door Kamiel Bauwens en tot slot 'Si tu le voulais' van Tosti. Het blijspel 'Met Poeier zonder Rook' waarin een taalkwestie escaleert, kwamen plaatselijke vedetten als Firmin Charliers, Kamiel Bauwens, Karel Rigaux, Jean Renders, Jules Carels, Albert Vandergooten, Frans Taymans, Josse Puttemans, Frans Vanderlinden, Jean, Henri, Eugeen en Marcel Vandendael succesrijk voor het voetlicht. Er speelden slechts twee meisjes mee: Jetje Vandenhouten en Maria Stas. En nog een detail voor het bal: harmonieleden "mogen zich laten vergezellen van twee vrouwspersonen UIT HUN GEZIN. Kinderen zijn niet tot den dans toegelaten".

1956 - 1956 - 1956

Overijse viert in **1956** het eerste jubileum der Druivenoogstfeesten. Ze duurden nog wel geen negen dagen lang, maar het was al een stevige vijfdaagse van zaterdag 8 tot en met dinsdag 11 september 1956, helemaal buiten de vakantiemaanden dus. Centraal stond de mooie druivententoonstelling, maar ook de kunsttentoonstelling en de handelsbeurs met 'braderij' lokten veel volk. Op maandagavond ging de stoet uit gevolgd door de plechtige uitroeping der druivenkoningin als ereburgeres der gemeente.

1981 - 1981 - 1981

Overijse: Het Justus Lipsiuscomité kwam tot stand toen er in 1978 sprake was de kermisattracties van het (toen nog niet vernieuwde) marktplein of Justus Lipsiusplein te bannen. Als compensatie wilde men om de maand een vlooienmarkt organiseren en wat later leek een 24-uren-vlooienmarkt ook aan te slaan. Op de foto zien we de rommelmarkt van **1981** tijdens het tweede weekeinde van de Druivenfeesten.

Francis Stroobants

MELDPUNT TAALKLACHTEN

Verschillende instanties en personen schrijven op dit ogenblik handelaars en bedrijven aan die anderstalige reclame verspreiden, maar de coördinatie onderling laat dikwijls te wensen over. Daarom wil het Vlaams Komitee Druivenstreek deze coördinerende rol op zich nemen.

Concreet betekent dit dat u nog altijd zelf uw klachten kan overmaken aan de betrokkenen, maar dat u deze best ook aan ons meldt. Wij willen immers alle klachten bijhouden in een centrale databank, zodat we uiteindelijk – over de jaren heen – een beter en breder beeld krijgen van alle klachten.

Natuurlijk kunt u ons ook rechtstreeks taalklachten overmaken. Dit kan vanaf nu op twee manieren:

via e-post: **vkd_spoorslag@yahoo.com**
telefonisch: **0497/73 72 03**

Het Vlaams Komitee Druivenstreek zal regelmatig nagaan of het nodig is om (ludieke) acties op touw te zetten om bepaalde taalklachten aan te kaarten en onder de aandacht te brengen. Wij danken u alvast voor uw medewerking.

Links Vlaams-nationaal maandblad

MEERVOUD

Drukpersstraat 20, 1000 BRUSSEL
Tel. 02 223 31 40 • Fax 02 223 31 41

... is aan zijn 14e jaargang toe!

NEEM NU EEN ABONNEMENT
25 euro voor 10 nummers!

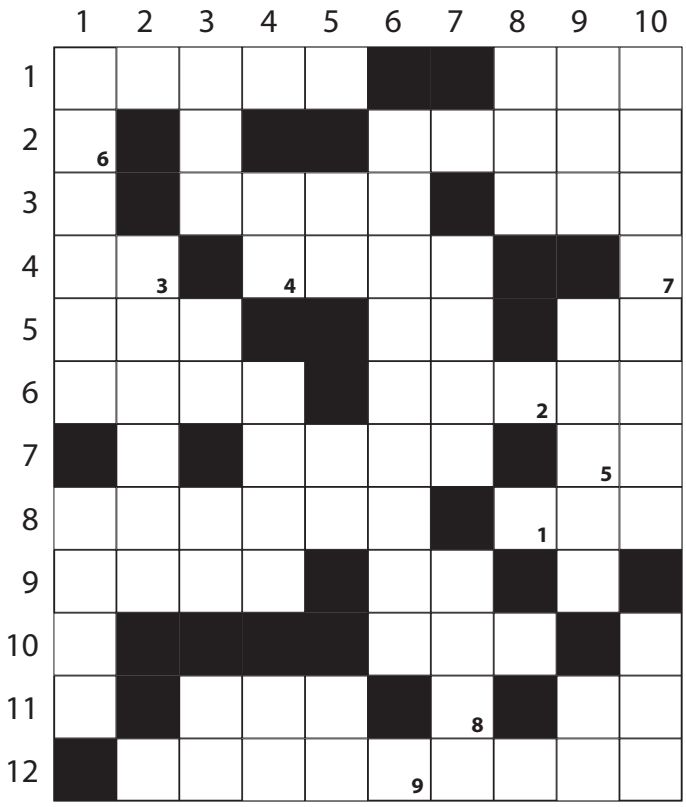

Horizontaal:

1. ... mag het weten - ... , je ne regrette rien
2. De ... van een sabel
3. Sinds meer dan 30 jaar verwerft Philippe Herreweghe met zijn Collegium Vocale ... wereldfaam - Iemand een ... geven
4. ... zag Cecilia komen - Aan ... zijn
5. ... is het gekkengetal - ... me quitte pas - Oude citroen
6. Tijl en ... - ... van Noten
7. ... me nu toch niet alleen - Kom reik ... je hand
8. ... Gandhi - ... Brown (De Da Vinci Code)
9. Standbeeld in Hoeilaart - Egyptische zonnegod
10. Desoxyribo Nucleic Acid
11. Opus ... - Leven ... de dood
12. August ...

Verticaal:

1. Ze hebben ooit geprobeerd van Manneken Pis 'le petit ...' te maken, maar dat pakte niet - Jesus van Nazaret, koning der Joden
2. Wie het ... niet eert, is het grote niet weerd
3. Het ... is de spiegel der ziel - afkorting 'florijn' - ... No (Film James Bond) - ... boerkens smelten van vreugd en plezier
4. ... moll - ... Di Rupo - ... was eens...
5. Nederland - paardeslee - ter nagedachtenis
6. De ... is kleiner van afmeting dan het vaandel
7. Samson en ... - ... Roddick
8. Het lievelingsmodel van de beroemde Vlaamse schilder Rik Wauters was zijn vrouw ...
9. ... aan de vreugde - Hendrik ... - scheikundig symbool van 'neon'
10. An ... - ... De Wilde

Eindoplossing:

1	2	3	4	5	6	7	8	9

De winnaar van onze vorige Kronkel is **L. Stallaert** uit **Overijse**, en **hij of zij** krijgt daarvoor binnenkort het boek *Midzomer in Europa. Het feest van de zomerzonnewende* van Aat van Gilst toegestuurd. De oplossing was: OKTOBER.

De oplossing van de nieuwe Kronkel kan u door middel van een gele briefkaart tot uiterlijk 25 augustus opsturen naar: **Kronkel, Nijvelsebaan 71, 3090 Overijse**, of per e-post: **vkd_spoorslag@yahoo.com**.

Oplossing vorig nummer:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	F	A	N	F	A	R_7	E	S	■	W
2	L	A	A	R	S	■	L	O_4	L	A
3	U	P	■	E	■	■	■	M	■	U
4	I	■	V	E	R	B_5	I	E	S	T_3
5	T	O_1	L	K_2	■	■	V	R	E	E
6	E	■	A	■	E	V	A	■	E	R
7	■	S	M	S	■	E	N	D	■	S
8	■	T	I	■	I	N	■	■	E_6	■
9	J	A	N	I	N	E	■	K	I	M
10	■	■	G	A	■	N	■	A	G	A
11	S	V	E	N	■	■	D	I	E	M
12	V	A	N	■	■	S	E	N	N	A

O_1	K_2	T_3	O_4	B_5	E_6	R_7

Socio-culturele vereniging die streeft naar een kwalitatieve leefcultuur in alle levensuitingen en voor iedereen, met een bijzondere aandacht voor de maatschappelijk zwakkeren.

DE NOTENBOOM

✆ 02 657 51 50 ⓘ www.notenboom.be

Uit sympathie

KBC-Plan voor uw Toekomst

Ik weet niet wat de toekomst brengt. Maar wel wat ik wil dat ze brengt.

Niemand weet wat de dag van morgen brengt. Daarom heb ik bij KBC een 'Plan voor mijn Toekomst' afgesloten. Een afgewogen combinatie van spaarformules, verzekeringen en beleggingen. Met al je zaken zo mooi op een rijtje, heb je een stuk meer vertrouwen in de toekomst. www.kbc.be/toekomstplan

KBC Bank & Verzekering

We hebben het voor u.

Kort genoteerd

Saveur des Indes

Begin mei 2006 werd in Overijse tweetalige publiciteit (Frans-Engels) verspreid voor het restaurant *Les Saveurs des Indes* uit La Hulpe. Het Vlaams Komitee Druivenstreek reageerde prompt met een brief aan de restauranthouder met de mededeling dat Overijse een Vlaamse gemeente is zonder taalfaciliteiten. Het Komitee verzocht te betrokkene om voortaan enkel Nederlandstalige publiciteit in de Druivenstreek te bussen. Een kopie van ons schrijven werd eveneens overgemaakt aan het gemeentebestuur van Overijse en de vzw De Rand. (DJ)

De Wandelende Jood

Lezer Hervé Daras uit Berchem vroeg jaren geleden om volkskundige medewerking. Of wij soms volkse verhalen hadden horen vertellen in Brussel, 't Zoniënbos of de druivenstreek over de wandelende jood, de legendarische figuur die onder meer voortleeft in Ahasverus, een werk van August Vermeylen? Nu ligt het resultaat op de leestafel: *De Wandelende Jood in de volks- en taalkunde van Vlaanderen* (te bestellen door storting van 15 euro op rek. 390-0304453-25 van De Muntenaar, Merelbeke. Vermelden: De Wandelende Jood). De bijgevoegde illustratie, te vinden in een Turnhoutse uitgave van P.J. Brepols, toont een man met lange baard, een oude vagebond, die gestraft is om tot het einde der tijden over de wereld te dwalen. De auteur legde met de prent in handen zijn oor te luisteren bij oudere mensen in 82 rust- en verzorgingstehuizen in de provincie Antwerpen. Voor de andere provincies werd een beroep gedaan op verschenen artikels, en bevriende heemkundigen, onder meer Hoeilander Michel Erkens. (FS)

Poëziewedstrijd Marnixring Waregem

Op zondagavond 28 januari 2007 om 17 uur heeft in het Cultuurcentrum De Schakel te Waregem de prijsuitreiking plaats van de 16e poëziewedstrijd Georges Leroy 2006-2007, georganiseerd door de Marnixring Leeuwercke Waregem. In de prijzenpot zit 250 euro voor de categorie jongeren, en 500 euro voor de categorie volwassenen. De inzendingen worden verwacht uiterlijk tegen 31 oktober 2006. Geïnteresseerden kunnen het wedstrijdreglement vrijblijvend opvragen bij Bert Forceville, Grote Leiestraat 201 te 8570 Anzegem. E-post: bert.forceville@skynet.be. (DJ)

Boek: Ondeugend lekker!

Ter gelegenheid van de Gentse Feesten lanceert het Rodenbachfonds het boek 'Ondeugend Lekker!', een ongewoon werk vol sensuele personages, hartverwarmende anekdotes, duivelse ingrediënten, passionele zonden en exotische kruiden. Bekende medemensen schreven verhalen waarin het culinaire en het ondeugende worden gecombineerd. Tijdens de Gentse Feesten zal het Rodenbachfonds ook een lochting exploiteren in het Baudelopark, waar onder andere Pascale Barbion, kookgastronoom van Vlaanderen, weetjes zal formuleren over hoe eten in de loop der tijden gestigmatiseerd werd tot iets wat erotisch en dus verboden was. Dit jaar dus geen hamburgers tijdens de Gentse Feesten, maar genieten van lekker ondeugend zinnenstrelend voedsel. Eten is tenslotte meer dan louter de maag vullen. Het boek 'Ondeugend Lekker!' van F.V.K Rodenbachfonds wordt voorgesteld op 15 juli 2006. Meer informatie over dit boek en de geplande ondeugend lekkere nevenactiviteiten vindt u op www.ondeugendlekker.eu (actief vanaf begin juli). (MB)

Flanel
DAG- EN NACHT-LINGERIE
Waversesteenweg 26, 3090 Overijse - Tel. 02 687 74 65
Openingsuren: di-vr: 9 u. - 12.15 u. en 13.45 u. - 19 u.
zaterdag tot 18.30 u. - maandag gesloten

MARNIXRING
Overijse
Vlaamse internationale serviceclub
De Vrijheijt
www.marnixring.org

Verkoopsargumenten van het flamingantisme

In het jongste cultuurmagazine 'Omtrent' van het Davidsfonds komt Boudewijn Bouckaert als 'spraakmaker' aan het woord. De Gentse professor is voorzitter van de liberale denktank Nova Civitas, voorzitter van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen (OVV) én gastspreker op de Overijsese 11-juliviering in Den Bonten Os op zondag 9 juli. Uit de interessante bijdrage halen we zijn antwoord op de vraag naar verkoopsargumenten voor flamingantisme. Klein en mooi, de beste van het westen en Vlamingen, kampioen van de efficiënte levensvreugde! Een kort woordje toelichting:
1. Kleine staten zijn volgens vele economische studies de gelukkigste als ze, zoals Vlaanderen, tot een vrijhandelszone behoren. 2. Vlaanderen heeft in het Westen de goede Westerse waarden mee helpen tot stand komen, van stedelijke autonomie in de middeleeuwen tot de rechtstaat van vandaag met een zeer sterk middenveld. 3. De efficiënte levensvreugde van de Vlaming: graag genieten, maar ook werken aan doeltreffende dienstverlening. (FS)

b.v.b.a.
L. VANTUYCOM
BIER
WIJN
FRISDRANK
G. Dekleermaekersstraat 14
1560 Hoeilaart
Tel. 02/657.03.46

Verkiezingsdebat Overijse

Naar aanleiding van ons verslag over 'Verkiezingen '06: het grote openingsdebat', georganiseerd door de Vlaamse Jongeren Overijse, liet voorzitster Reinhilde Raspoet van N-VA Overijse ons weten het jammer te vinden dat haar partij niet werd uitgenodigd voor het debat. Waarvan akte. (DJ)

KAMELEON PLUS bvba - Overijse
verzorgt de **opmaak van tijdschriften, boeken, catalogi, brochures**
Tel. 02 687 91 37 - Fax 02 305 38 13
E-mail: jan.de.mulder@telenet.be